

Vingåkers
kommun

Delårsrapport 2019

Januari-augusti 2019 (tertiäl 2)

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 Kommunstyrelsens ordförande har ordet.....	3
2 Omvärldsanalys	4
3 Viktiga händelser	5
4 Kommunens styrmodell	9
5 Vision för Vingåkers kommun.....	10
6 Värdegrund.....	11
7 Strategisk inriktning	11
8 Kommunens mål	11
9 Ekonomi	12
10 Kompetensförsörjning.....	25
11 Intern kontroll.....	29
12 Kommunala bolag och förbund	31
13 Framtid	33
14 Räkenskap och tabeller	34
15 Redovisningsprinciper	46
16 Ord och begrepp.....	48

1 Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Så är det då dags att göra en avstämning i en delårsrapport. Vad gör vi, hur går det och hur ser våra prognoser för resten av verksamhetsåret ut? Vad vi gör i nämnder och verksamheter redovisas i en diger lista, i punkt efter punkt ser vi vad våra skattepengar går till och jag kan inte annat än konstatera, med stolthet, att för en kommun i vår storlek så levererar vi med råge. God kvalitativ verksamhet för våra invånare. Med en servicenivå som ligger på topp och med medarbetare som är guld värda.

Vi ser att den resa vi påbörjat börjar ge utfall, invigning av nya förskolan äppellunden, siluetten av den nya högstadieskolan tronar upp sig vid den ena infarten till centralorten och vid den andra kan man se arbetet med upprustningen av vårt slott. I skrivandets stund har Mat och måltider varit på White guide junior och tagit emot fina utmärkelser som i Sverige placerar Vingåker topp två till åtta i fyra olika kategorier. I sommar har det varit full aktivitet i Tennisparken och damfotboll i Folkets park, sommarskoj och mycket, mycket mer. En del kan vi kan läsa om här och mer i nämndernas egna verksamhetsberättelser. Så sammantaget går det som tåget, lite förseningar här och där, men vi är på väg dit vi sagt att vi ska.

Är vi då nöjda? Nej, det finns mycket mer som vi skulle behöva göra, fler behov att fylla, mer önskemål att tillgodose och då kommer vi till den utmaning vi har utifrån de prognoser som vi ser att det lutar åt, nämligen ekonomin. Jag kan bara uttrycka det som så, vi har ett tufft läge. Den peng vi har räcker inte till för de utökade kostnader vi ser i år och framöver, vilket innebär inte bara budgetdisciplin utan även åtgärder. Vi har kostnader på vissa områden som gör en minusprognos på årsbasis. Vi vet vilka det är och vi vet att det behöver göras omfördelningar i ramarna inför nästa år. Det kommer att bli smärtsamt, men det är nödvändigt. Vingåker är inte unik i den situationen. Prognosen för Sveriges 290 kommuner är att cirka 110 stycken kommer att lämna detta år med röda siffror. Även om vi nu har en prognos med ett minus på sista raden är det ett prognosutfall som innehåller vissa kostnader med synnerliga skäl och ett bättre resultat än år 2018, men vi är inte där ännu. Mycket kan hända de sista månaderna.

Med tålamod, mod och kreativitet kommer vi att lyckas. Vi har gjort det förut och vi kommer att göra det igen, det är jag övertygad om. I dagens läge gäller det att gasa och bromsa samtidigt. Vi är i ett expansivt utvecklingsläge och då kan vi inte stanna på grund av pengar som inte finns. Utan se vad vi gör med de resurser vi har och hur vi kan bli lite mer vassa, lite mer effektiva och mycket mer kreativa med smarta innovativa lösningar som ger mer pang för pengarna.

Anneli Bengtsson (S)

2 Omvärldsanalys

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) skriver i MakroNytt nr 2/2019 att Sverige fortfarande har en hög sysselsättning men att det finns tecken på en försvagad arbetsmarknadskonjunktur. Tillväxten i antal sysselsatta och antalet arbetade timmar har sammantaget sjunkit rätt snabbt under det första halvåret i både privat och offentlig sektor. Inflationen har sjunkit något sedan första kvartalet. Resursutnyttjandet är fortfarande högt i Sverige och det råder fortfarande högkonjunktur även om konjunkturtoppen har passerats. Några stora lyft för konsumtion och investeringar bedöms av SKL som mindre sannolika i närtid eftersom optimismen inte direkt spirar hos hushållen och en svagare arbetsmarknad lär knappast hjälpa. Tack vare att konjunkturuppgången medförde aningen större ökning av antalet arbetade timmar 2018 än året innan tilltog den reala skatteunderlagstillväxten. Trots betydligt svagare sysselsättningsutveckling i år räknar SKL med fortsatt hyfsad ökning av skatteunderlaget i reala termer. En viktig förklaring är att timlönerna totalt på arbetsmarknaden väntas stiga mer än priserna på den kommunala sektorns kostnader, vilket bidrar till att skatteintäkternas värde ökar reallt (ger mer köpkraft). Prognosen för nästa år visar att den minskning av arbetade timmar som SKL räknar med ger ett tydligt avtryck i den reala skatteunderlagstillväxten, som blir den lägsta på 10 år. SKLs kalkyler för samhällsekonomin år 2021 och 2022 utgår från att högkonjunkturen upphör mot slutet av 2020. Det betyder en fortsatt svag skatteunderlagstillväxt år 2021 främst till följd av att arbetade timmar fortsätter att minska, men också till följd av att pensionsinkomsternas ökningstakt avtar. År 2022 antas sysselsättningen åter stiga och skatteunderlagstillväxten ökar.

Vingåkers kommun står inför samma utmaningar som de flesta andra kommuner. Utmaningar på många områden. Fler barn och fler äldre som behöver tillgång till kommunens verksamheter samtidigt som antalet personer i arbetsför ålder inte ökar i samma takt. Kommunens kostnader ökar i snabbare takt än intäkterna, vilket ställer krav på prioriteringar och effektiviseringar framöver. Kommunfullmäktige i juni fattade beslut om nämndernas ekonomiska ramar för åren 2020-2022 och beslutet innebär att samtliga nämnders ramar kvarstår på 2019 års nivå. Således finns ingen kompensation för löneökningar eller andra kostnadsökningar med. Det ekonomiska läget är bekymmersamt. Det är främst socialnämnden som har en ansträngd ekonomisk situation beroende på höga kostnader inom individ- och familjeomsorgen. Här kommer beslut om omfördelning av budgetramar med stor sannolikhet krävas framöver.

Den senaste skatteunderlagsprognosen från SKL (augusti) ger ett bättre utfall för skatteintäkter och generella statsbidrag än vad som låg till grund för fullmäktiges junibeslut. För år 2020 innebär det i nuläget +1,3 mkr, år 2021 +1,5 mkr och år 2022 +1,5 mkr. Informationen som ges angående införandet av det förändrade utjämningsystemet är att det ska börja gälla från och med nästa år och att det ska fasa in. Vad det innebär mer konkret är okänt, men sedan tidigare är det känt att Vingåkers kommun kommer att "tjäna på" de förändringar som föreslås och att det innebär cirka 6-7 mkr i utökade statsbidrag för kommunen.

3 Viktiga händelser

Kommunstyrelsen

- Investeringspolicy samt tillhörande riktlinjer och rutiner har tagits fram och fastställts av kommunfullmäktige/kommunstyrelsen i mars 2019.
- Revidering av kommunens reglemente för ekonomiska transaktioner och attestering samt tillhörande tillämpningsanvisningar är färdiga och ska beslutas av kommunstyrelsen/kommunfullmäktige under hösten 2019.
- Inom upphandlingsområdet har en utökning av tjänsten som upphandlingskoordinator skett från 30 procent till 50 procent i samband med att den övergick till egen regi 1 mars 2019. Katrineholms kommun sade upp samverkansavtalet och det innebär att Vingåkers kommun från och med mars 2019 har ett eget avtal med Telge Inköp avseende upphandlingsexpertis.
- Nytt bankavtal ska tecknas från och med 2020. Inför den kommande direktupphandlingen har en inledande informationsträff anordnats där tre banker bjöds in att närvara och där kommunens, bolagens samt VSRs behov av banktjänster presenterades. Direktupphandlingen påbörjas under september.
- Lönerrevision har genomförts i enlighet med givna direktiv inom samtliga avtalsområden.
- En medarbetarenkät har genomförts, resultatet är högre än genomsnittet för kommuner i riket.
- JÄMIX-mätning har genomförts för år 2018, resultatet har förbättrats mot tidigare år.
- Åtgärder och rutiner har införts för att minska sjukfrånvaron .
- Chefstraineeprogram omgång två har avslutats under våren.
- Införande av e-tjänster
- Nytt intranät
- EU-valet
- Från januari till augusti 2019 har cirka 6 100 personer närvarat vid de aktiviteter som kommunen anordnat i egen regi eller i samarbete med föreningslivet.
- Upplevelserenheten har anordnat kvinnodagen, Schools out, nationaldagsfirande, kulturdagar med Pride, allsångskvällar, fotbolls VM, konserter mm.
- Under 9 veckor i sommar har Tennisparkens café varit öppen och bemannad av feriearbetare som även erbjudit aktiviteter för barn och ungdomar i parken.
- Därutöver har föreningarna själva anordnat en mängd aktiviteter under perioden så som, konserter, marknader, midsommarfiranden, loppisar, idrotts- och kulturevenemang.
- En ny hemsida visithjalmaren.com har lanserats i samarbete med Arboga, Örebro, Eskilstuna och Katrineholm.
- Kommunfullmäktige har tagit inriktningsbeslut för en ny översiktsplan. Arbetet med att ta fram en översiktsplan är en lång process som vanligen tar två år.
- Detaljplanen för Ålsätter 1:29 mfl vann laga kraft i april
- Den 25 augusti genomfördes Vingåkers första Storting i Tennisparken.
- Delfinansiering av detaljplanen för Säfstaholms slott med omgivningar är klar genom att kommunen ingått planavtal med berörd angränsande fastighet
- Byggnation av Äppellundens förskola är klar.
- Bostadsutredningen har färdigställts och bostadsförsörjningsprogrammet har påbörjats.

- Två tillagningskök har öppnat under året. Dels på landsbygdsskolan Marmorbyn, där eleverna dessutom startat sin egen skolodling samt förskoleköket Äppellunden som tillsammans med förskolan Södergården är kommunens pilotförskolor för måltidspedagogik.
- Integrationsprojektet Matresan har under våren tagit Vingåkers skolelever ut på en oförglömlig smakresa fylld av värme, gemenskap och fantastiska möten. Under fyra matlagningskvällar har åtta matintresserade språkvänner träffats tillsammans med kommunens skolkockar och lagat mat som serverats till eleverna dagen efter. Genom samarbete med socialförvaltningen har deltagandet lett till timanställningar och nystartsjobb.
- Hållbarhetsprojektet #paybackgeneration har startats på Slottsskolan 7-9. Projektet vill utan pekpinna ge ungdomar möjlighet att göra aktiva val för en hållbar värld, minska klimatångesten och samtidigt minska Slottsskolans klimatpåverkan. Projektet har resulterat i att restaurangen minskat sin klimatpåverkan under vårterminen med 18 % till 1,46 Co2E per kg inköpta livsmedel. Samtidigt har trädfaddrar klimatkompenserat genom trädplantering på Borneo, vilket gjort att restaurangen kompenserat mer än dem förbrukat. För att stärka engagemanget i bygden och bygga stolthet bland eleverna är det lokala näringslivet med och räddar utrotningshotade djur i joinpaybackgeneration.
- Fyra filmer om Klimatsmart livsmedelskonsumtion har spelats in tillsammans med grannkommunerna och Stolt mat i Sörmland. Filmerna kommer att visas i skolorna i Sörmland tillsammans med tillhörande lektionsmaterial samt användas som kommunikationsmaterial i olika sammanhang. Projektet finansieras av Sörmland sparbanks *Skicka vidare*.
- Även i år har enheten Mat & Måltider nominerats i White guide junior. Denna gång i dem fyra kategorierna *årets klimatkök*, *årets måltidschef*, *årets skolkock* samt *årets skolrestaurang*.
- Samverkansavtalet med Katrineholms kommun gällande måltidschef och samproduktion av matlådor sades upp under sommaren. Måltidschef anställs i kommunen från 1 oktober. Produktionen av Katrineholms matlådor avslutas 1 februari.

Barn- och utbildningsnämnden

- Ny nämnd
- Den nya förskolan Äppellunden öppnades i slutet på juli.
- Sammanslagning under våren av rektorsområdena Högsjö och Slottsskolan F-6 till ett område.
- Andelen behöriga lärare har ökat från 63,2 % under läsåret 2018/2019 till 73,3 % inför skolstarten i augusti.
- Utvecklingsarbete påbörjat inom ramen för Samverkan för Bästa skola. Fokusområde för huvudmannagruppen är Styrning och ledning och för Slottsskolan 7-9 Betyg och bedömning. Slottsskolan F-6 påbörjar arbetet med Betyg och bedömning ht-19.
- Lönekartläggning påbörjad i augusti 2019
- 4 st lärare utbildar sig till speciallärare/specialpedagog och 2 st läser upp behörighet inom ramen för kompetensförsörjningsplanen
- Kulturskolan har ökat antalet inskrivna elever från 130 barn 2016 till drygt 250 2019.

Genom externa medel har kurser i film/animation, kulturöverskridande instrument och rytminstrument genomförts. Kulturskolan har även genomfört det av BoU-nämnden beslutade uppdraget att utöka verksamheten till förskolan, och på så sätt nått ca 450 förskolebarn.

- Utvecklat arbetet med elevplaceringar. En utmaning som förvaltningen fokuserar på är att få konsekvenserna av det fria skolvalet att gå ihop med uppdraget att säkerställa en likvärdig skola för alla elever i kommunen.
- Förskolan har fått en reviderad läroplan, Lpfö 18, där bl a en nyhet är att ge barnen förutsättningar att utveckla adekvat digital kompetens. Samtidigt byttes begreppet förskolechef till rektor.

Socialnämnden

- Sedan försommaren köper Vingåker chefsjour utanför kontorstid från Trygghetsjouren i Stockholms stad. Därmed uppfyller kommunen ett gammalt krav från arbetsmiljöverket
- Vingåker köper numera socialjour från Eskilstuna kommun tillsammans med flertalet kommuner i länet
- Omställning av Ung integration till HVB och stödboende för bredare målgrupp har påbörjats
- Barnkorttids har flyttat till nya lokaler på Hjortgränd (f.d. Nordangård/Pegasus)

Samhällsbyggnadsnämnden

- Konsulttjänst har köpts in med uppdrag att utföra miljötillsyn på lantbruksområdet.
- Miljösidan har sammanställt slutrapport för kretsloppsanpassning av små avlopp vilken tagits fram tillsammans med Katrineholm & Flen
- Kommunen har fått in fler bygglov på nya enbostadshus än vad som räknades med i tillsynsplanen som angav 5 enbostadshus under hela 2019. Kommunen ligger idag på 7 beviljade nybyggnationer av enbostadshus och har ytterligare 4 eller 6 nybyggen på väg in till nämnden. I övrigt så ligger kommunen på det normala till lite under det normala när det gäller inkomna ärenden på bygglovssidan och strandskyddsdispenser har inte varit så många i år som det var under rekordåret 2017, då det var 15 beviljade och godkända strandskyddsdispenser.
- Ett stort antal ansökningar om budgetanpassning har inkommit. Årets budget var förbrukad redan i mars.

Kultur- och fritidsnämnden

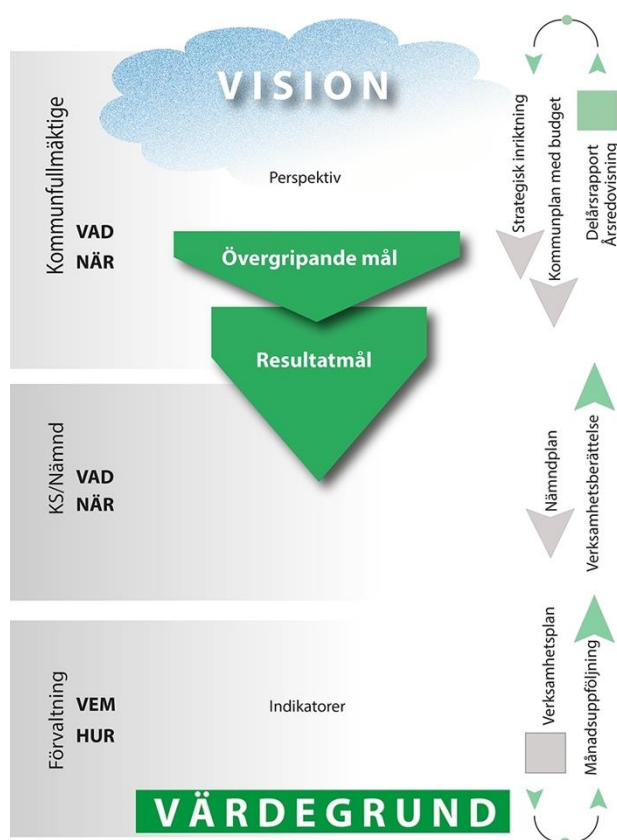
- Från januari till augusti 2019 har cirka 6 100 personer närvarat vid de aktiviteter som kommunen anordnat i egen regi eller i samarbete med föreningslivet.
- Upplevelserenheten har anordnat kvinnodagen, Schools out, nationaldagsfirande, kultur dagar med Pride, allsångskvällar, fotbolls VM, konserter mm.
- Sport- och påsklovsaktiviteter med 1000 deltagande barn/ungdom.
- Inom ramen för ”Skoj på sommaren” har skojbussen varit runt i Vingåkersbygden, tre fotbollsskolor, teaterskola och barnens dag har anordnats.

- Under 9 veckor i sommar har Tennisparkens café varit öppen och bemannad av feriearbetare som även erbjudit aktiviteter för barn och ungdomar i parken.
- Därutöver har föreningarna själva anordnat en mängd aktiviteter under perioden så som, konserter, marknader, midsommarfiranden, loppisar, idrotts- och kulturevenemang mm.
- Fritidsgården har haft öppet fem dagar i veckan hela sommaren med drygt 20 besökare varje dag, och deltagit i flera gemensamma arrangemang samt gjort många uppskattade dagsutflykter.
- Fritidsgården har fortsatt samarbetet med Slottskolan 7–9, bland annat genom att en fritidsledare tjänstgör på skolan en dag i veckan.
- Fritidsgården har tills vidare ändrat målgrupp till 10–18 år, behållit de nya öppettiderna och den ökade bemanningen.
- Biblioteket har erbjudit aktiviteten ”sommarboken”.
- Biblioteket har fått bidrag från Statens kulturråd för att anställa en landsbygdsbibliotekarie under ytterligare ett år.
- Under maj månad tjänstgjorde biblioteket som vallokal inför valet till Europaparlamentet.
- Biblioteket har varit stängt för renovering och golvbyte under 5 veckor i juni.
- Badet har under skollov haft mer öppet för alla och uppskattade aktiviteter för barn och ungdom, tillsammans med de andra i upplevelseenheten.
- Badet har varit sommarstängt 29/6–13/8, under den uppehållet har personalen städlat badet, deltagit i utbildning, genomfört märkestagning vid våra utebad och semestrat.
- Duveholms badet i Katrineholm har varit stängt vilket gett oss fler allmänhetsbad och hyresintäkter från Katrineholms kommun som hyrt bassängtid.

4 Kommunens styrmodell

Under 2015 beslutade kommunfullmäktige om en reviderad styrmodell för Vingåkers kommun vilken tydliggör målstyrningsprocessen samt vilka roller och ansvarsområden de olika beslutsnivåerna har. Styrmodellen kan sammanfattas i nedanstående bild. Den högra sidan av bilden beskriver de olika styrdokumenterna samt de dokument som återkopplar och följer upp mål och ekonomi.

Till styrmodellen finns ett årshjul för arbetet med de årliga processerna kring framtagandet av kommunplan med budget och flerårsplan samt för arbetet med återrapportering och uppföljning.

4.1 God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning regleras i kommunallagen och har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Kommunfullmäktige har antagit riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Det finansiella perspektivet på god ekonomisk hushållning i Vingåkers kommun innebär att kommunen säkerställer att den i ett kort och ett medellångt perspektiv inte behöver vidta några drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Att ha ett ekonomiskt överskott är en del av den goda ekonomiska hushållningen. Det handlar om att kommunen ska trygga servicen till kommuninvånarna, skapa utrymme för investeringar, ha beredskap för oförutsedda händelser och kunna stå emot omvärldsförändringar. Det innebär också att dagens skattebetalare på ett hållbart sätt ska konsumera med hänsyn till kommande generationer.

En förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns ett tydligt samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effektivitet. För att åstadkomma det krävs att kommunen bland annat har en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt en rättvisande och tillförlitlig redovisning som ger information om avvikelser från målen.

5 Vision för Vingåkers kommun

Det mest övergripande styrdokumentet i kommunen är den vision som kommunfullmäktige antog 19 oktober 2009. Visionen är ett strategiskt dokument som beskriver ett önskvärt framtida tillstånd för kommunen. Visionen kommer att uppdateras under 2019.

Vision för Vingåkers kommun 2020

Tillsammans tar vi, medborgare, näringsliv och kommun, ansvar för vår hälsa och gemensamma livsmiljö.

Vi är stolta över att varje plats i kommunen bidrar med sin egen karaktär och historia. Vi uppmuntrar nytänkare och berömmar framgång.

Vi vågar bry oss.

Medborgare, näringsliv och kommun är på samma våglängd.

Därför lyckas vi.

 Vingåker

6 Värdegrund

Kommunens värdegrund fungerar som en kompass för hur arbetet ska utföras. Den är gemensam för alla verksamheter och bidrar till att stärka Vingåkers kommun. Värdegrunden är den naturliga utgångspunkten för de tjänster och den service vi erbjuder medborgarna.

Värdegrunden består av följande ord:

Våga

Ansvar

Respekt

STOLT

Under hösten 2019 kommer arbete komma igång med att planera in hur vi ökar kunskap och kännedom om Vingåkers kommuns värdegrund. Verksamheterna kommer att arbeta med detta under 2020 med hjälp av det underlag som tas fram under hösten.

7 Strategisk inriktning

Efter valet i september 2018 har socialdemokraterna, miljöpartiet, centern och kristdemokraterna gått samman och bildat majoritet i kommunen, Den strategiska inriktningen är den politiska majoritetens plattform och den redogör för vilka politiska prioriteringar som gäller samt den politiska inriktningen för mandatperioden. Kommunfullmäktige fastställde i juni 2019 den strategiska inriktningen för 2020 och framåt. Fyra prioriterade områden samt tillhörande mål kommer att gälla från och med 2020:

- **Ekonomi i balans** - *Mål:* Kommunens resultat ska årligen uppgå till minst 1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag
- **Skola** - *Mål:* Alla barn och ungdomar ska inspireras, motiveras och få stöd så att deras självkänsla, mod och nyfikenhet leder till utveckling, lärande och framtidstro
- **Landsbygdsutveckling** - *Mål:* Boende och verksamma i Vingåkersbygden upplever att livskvaliteten är hög, inklusive tillgången till kommunal service.
- **Hållbar tillväxt** - *Mål:* För varje beslut i kommunstyrelse och nämnder ska det framgå hur det bidrar till tillväxt och genomförandet av minst ett av de 17 hållbarhetsmålen i agenda 2030.

8 Kommunens mål

I delårsrapporten görs ingen uppföljning av målen annat än att det kan konstateras att det finansiella målet om att resultatet minst ska uppgå till 1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag inte kommer att uppnås. Prognosen för årets justerade resultat innebär -0,78 procent. Ingen upplåning är planerad och därmed kommer målet om att investeringar ska ske med egna medel att uppnås.

9 Ekonomi

Vingåkers kommun har, i likhet med många andra kommuner, de senaste åren fått en alltmer ansträngd ekonomi. Kostnadsutvecklingen inom individ- och familjeomsorgen är oroväckande samtidigt som intäktsökningar från skatteintäkter och generella statsbidrag endast är marginella. Kommunen har trots detta en god likviditet. Prognosen för kommunens resultat 2019 indikerar i samband med delårsrapporten att ett negativt resultat förväntas uppstå. I kommande avsnitt kan du läsa mer om kommunens ekonomi.

9.1 Periodens resultat och årsprognos

För perioden januari till och med augusti 2019 redovisar nämnderna och finansen totalt en negativ budgetavvikelse på 13.351 tkr. Det budgeterade resultatet för samma period uppgår till 5.050 tkr, vilket medför att periodens resultat uppgår till -8.301 tkr.

	2019-08-31, tkr	Prognos 2019-12-31, tkr
Budgeterat resultat	5 050	7 757
Budgetavvikelse, total	-13 351	-21 561
Periodens/Årets resultat	-8 301	-13 804

Årsprognosen innebär i nuläget att den samlade budgetavvikelsen för nämnder och finansiell verksamhet beräknas medföra ett underskott på 21.561 tkr jämfört med budget. Det budgeterade resultatet för 2019 uppgår till 7.757 tkr, vilket tillsammans med den negativa budgetavvikelsen ger en prognos för årets resultat på -13.804 tkr. I prognosen ingår kostnader på 7,7 mkr avseende särskild löneskatt på den förtida inlösen av pensioner som kommunen genomförde vid slutet av 2018. Kostnaden kan hänföras till synnerliga skäl och således undantas från balanskravet. I prognosen finns också kostnader på totalt 5,7 mkr som enligt tidigare beslut ska finansieras ur öronmärkta medel (eget kapital) vid fastställande av kommunens årsredovisning för 2019. Om båda dessa poster räknas ifrån uppgår prognosen för det justerade resultatet för 2019 till -0,4 mkr.

9.2 Ekonomisk utvärdering

Verksamhet	Nettoavvikelse 2019-08-31, tkr	Prognos 2019-12-31, tkr
Kommunstyrelsen	1 954	520
Kultur- och fritidsnämnden	210	0
Samhällsbyggnadsnämnden	116	-1 200
Barn- och utbildningsnämnden	-489	0
Socialnämnden	-12 981	-16 532
Totalt nämnderna	-11 190	-17 212
Finansen	-2 161	-4 349
Totalt kommunen	-13 351	-21 561

Kommunstyrelsen

Totalt redovisar kommunstyrelsens verksamheter en positiv budgetavvikelse på 1.954 tkr. De större positiva och negativa avvikelserna beskrivs nedan. Prognosen för årets sammanlagda budgetavvikelse innebär efter augusti månad att ett överskott på 520 tkr förväntas uppstå.

Politik - årsprognos +250 tkr. Utfallet till och med augusti visar +373 tkr. jämfört med budget. I området politik ingår kommunfullmäktige och kommunstyrelse, revision, valnämnd och överförmyndaren. Fullmäktige har ett underskott som beror på fler utbildningar eftersom det är en ny mandatperiod med nya politiker. Valnämnden har ett positivt utfall och inga större kostnader förväntas komma under hösten. Överförmyndaren blir fakturerade från Flen och när budgeten fastställdes var det samma belopp som 2018. Nu har beräkningar gjorts för 2019 och det visar ett överskott.

Resurs KS - Budgetposten används bland annat till oförutsedda kostnader och prognosen sätts därför till 0 tkr.

Kommunledningsadministration - Årsprognos -600 tkr. Inom kommunledningsadministrationen ingår kommunchef och jurist, näringslivsverksamhet samt BRÅ, folkhälsa, miljösamordning och krisberedskap. Dessutom kostnader för ferieanställda ungdomar. Den ofördelade besparing som budgeterats för innevarande år har lagts så att den belastar kommunledningsadministrationen med 1,4 mkr. Tjänsten för näringslivsansvarig är vakant till och med oktober.

Kommunikation - Årsprognos +500 tkr. Med anledning av bland annat långtidssjukskrivning, vakanta tjänster och deltidsarbete på enheten finns ett visst överskott. Dessutom har avtal för vissa tjänster och system kunnat sägas upp med anledning av införandet av e-tjänster och tydligt riktat arbete med Office 365. Kommunikationsprojektet har cirka 800 tkr kvar som inte påverkar ovanstående resultat. Projektet löper ut 31/12 -19 om inga nya beslut fattas.

Ekonomi - årsprognos +70 tkr. Totalt redovisas en positiv avvikelse på 267 tkr jämfört med budget efter åtta månader. Inom området ekonomiadministrationen redovisas kostnader för kommunens ekonomisystem, statistiktjänster, inkassotjänster osv. Ekonomienhetens kostnader innebär i nuläget att budgeten beräknas hålla. Vakanser inom enheten har medfört kostnader för rekrytering. Inom området upphandling har en utökning av koordinatorstjänsten skett från 0,3 till 0,5 tjänst from den första mars, vilket medför en ökad kostnad. Årsprognosen beräknas trots detta att budgeten håller.

Personal - årsprognos +350 tkr. Överskottet på enheten beror på att det har funnits vakanser vilket gör att enheten visar ett överskott. Kostnaderna för vissa inköp av tjänster har varit något lägre än prognostiserade. Inom de fackliga organisationerna har förtroendevalda varit frånvarande under perioder därav ett positivt utfall. Rekryteringsprojektet ligger inte med i prognosen. Kommunstyrelsen har avsatt öronmärkta medel år 2016 för att stärka arbetsgivarvarumärket och samordna rekryteringsprocessen. Syftet är att trygga kompetensförsörjningen och att bli en ännu mer attraktiv arbetsgivare. Rehabprojektet ligger inte heller med i prognosen. Återstående belopp är 185 tkr. Kommunstyrelsen avsatte extra medel för att minska sjukfrånvaron, medlen har bland annat nyttjats till inköp av ett verksamhetssystem som underlättar rehabiliteringsarbetet och som är GDPR-säkrat. Riktade insatser via företagshälsovården har även skett med syfte att få ner sjukfrånvaron. Prognosen på helår är ett positivt resultat om 185 tkr.

Bidrag och avgifter - årsprognos +200 tkr. Inom området bidrag och avgifter kommer kommunbidraget till VSR att ge ett positivt utfall eftersom den nya brandstationen togs i bruk i februari i år. Budgeten beräknades på årshyra för ny station. Kollektivtrafiken samt Viadidakt kommer att ge överskott eftersom dessa verksamheter gav positiva resultat för 2018 och Vingåkers andel har återbetalats till Vingåker under 2019. Vidare har kommunen erhållit återbetalning av kommunens andel av det egna kapitalet i Sörmlands Kollektivtrafikmyndighet, vilket ger en reavinst som tillförs den finansiella verksamheten.

Samhällsbyggnad - årsprognos -250 tkr. För område samhällsbyggnad (OSB) beror den negativa prognosen i första hand på kostnader för tekniska som avsåg 2018. Här nedan kommenteras de olika verksamheterna som ingår i område samhällsbyggnad.

Under område samhällsbyggnad ser virkesförsäljningen och intäkter för idrottshallar bättre ut än budgeterat, medan kostnaden för biträdande samhällsbyggnadschef inte är budgeterad. Prognos +100 tkr.

Bredband och landsbygd. Projektet för Socioekonomiskt eftersatta kommuner fortsätter under 2019, men än så länge har inte alla kostnader för personal påförts detta projekt. Driftkostnad för bredbandsutbyggnaden har belastat detta område. Prognos -50 tkr.

Mat & Måltider (kosten) har ett negativt utfall efter åtta månader med -148 tkr. Livsmedelspriserna har ökat till följd av förra sommarens foderbrist och den torra som rådde. Handlingsplan är vidtagen så att budgeten totalt sett beräknas hålla under 2019.

Den tekniska verksamheten har ett negativt utfall eftersom kostnader för bl.a. snöröjning 2018 fakturerades sent så har det belastat 2019 års utfall.

Upplevelse - årsprognos 0 tkr. Utfallet visar på en positiv nettoavvikelse mot budget med 102 tkr. Utfallet beror på att lönekostnader för extrapersonal under sommaren samt konsultkostnader samt extra personalkostnader under hösten ännu inte bokförts.

Kultur- och fritidsnämnden

Nämnden redovisar per sista augusti en positiv avvikelse på 210 tkr jämfört med budget. Prognosen för helåret innebär att budgeten kommer att hållas.

Utöver den fastställda rambudgeten har Område upplevelser sökt och tilldelats 2,2 miljoner i externa medel från statliga myndigheter enligt följande:

- Socialstyrelsen. Sommarlovsaktiviteter 380 tkr. Bidragets baseras på barn (6–15 år) i familjer med försörjningsstöd.
- Länsstyrelsen. Bidrag till förvaltning av värdefulla kulturmiljöer. 520 tkr 2019 (totalt 1,02 mkr)
- Kulturrådet. Bokinköp 30 tkr.
- Kulturrådet. Stärkta bibliotek 900 tkr (år 2, totalt 1,8 mkr)
- Internetstiftelsen, Digidelcenter 388 tkr.

Samhällsbyggnadsnämnden

För perioden januari till och med augusti redovisar samhällsbyggnadsnämnden en positiv avvikelse på 116 tkr jämfört med budget. Årsprognosen innebär dock att en negativ budgetavvikelse på 1,2 mkr förväntas uppstå. Prognosen för året beror till stor del på ökade kostnader för bostadsanpassning.

Bygg- och planverksamheten har en positiv avvikelse. Det finns en vakans för bygglovshandläggare.

Områdesplanering visar ett positivt utfall på grund av kostnader för detaljplaner som ännu inte belastat budgeten.

Kostnaderna för *bostadsanpassning* har ökat markant. Delvis för eftersläpande kostnader från 2018 samt höga omkostnader i ärendena. Årets budget är förbrukad.

Miljöverksamheten har ett positivt utfall, trots lägre intäkter från tillsynsavgifter. Detta på grund av flera personalvakanser som även medfört lägre kostnader. En konsult är anlitad som miljöinspektör och belastar budgeten.

Barn- och utbildningsnämnden

Nämndens budgetavvikelse uppgår till -489 tkr per augusti månad. Årsprognosen uppgår till +/- noll. Barn- och utbildningsförvaltningen följer nämndmålet om att både vara effektiva och att hålla budget genom att alla ansvariga med sin personal försöker hitta effektiva kostnadslösningar som samtidigt innebär att kvaliteten bibehålls och/eller förstärks. Den differens i budget jämfört med tilldelad ekonomisk ram som nämnden hade vid ingången av året på 7,9 mkr, hanteras via en neddragning på 3,25 procent för alla nämndens verksamheter. Hänsyn till detta har gjorts i utfallet. Nedan finns kommentarer till de större budgetavvikelserna:

Nämnd och förvaltning - avvikelse per augusti +1.551 tkr. Här finns kostnader för bland annat nämnd, förvaltningskansli, skolskjutsar och centrala dataprogram.

Förskola - avvikelse per augusti -2.218 tkr. De åtgärder som föreslagits och satts in på förskolan för att klara neddragningen på 3,25 procent har ännu inte givit full effekt.

Fritidshem - avvikelse per augusti +1.286 tkr. Här finns en felbudgetering av

fritidshemsintäkter som gör att intäkterna inkommer betydligt högre än budgeterat med 1.600 tkr på årsbasis.

Förskoleklass - avvikelse per augusti +141 tkr. Migrationsintäkter inkommer utöver budgeterat.

Grundskola - avvikelse -3.818 tkr. Här redovisas grundskolans kostnader det vill säga grundbelopp inom och utanför kommunen. Inkomna migrationsintäkter och köp av skolplatser. Det finns dock ekonomiska utmaningar som grundskolorna står i. Den negativa budgetavvikelsen för denna period avser framförallt kostnader som är kopplade till extraresurser på skolorna som uppstått sedan tidigare år. Det kommer att råda underskott på vissa av skolorna även i år, eftersom det tar tid att få ned. Neddragningen som planeras för på 3,25 procent medför också vissa ekonomiska utmaningar ute verksamheterna, men merparten har hanterats och kommer att hanteras via naturliga avgångar.

Gymnasieskola - avvikelse -736 tkr. Under hösten 2019 kommer elevantalet att öka något utöver budgeterat, men beroende på olika orsaker så kan budgeten ändå hålla. Orsakerna är beroende på vilka val som görs, om teoretiska eller praktiska program väljs, och hur många elever som går om ett år, hur stora migrationsintäkterna blir samt om elever flyttar.

Grundsärskola - avvikelse +279 tkr. Kostnaderna för grundsärskolan är lägre än budget och beror på att antalet grundsärskoleelever varit färre än budgeterat. Ytterligare elever kan tillkomma under hösten 2019 då det finns två elever som är under utredning och ytterligare två elever som är inskrivna i grundsärskolan, men som just nu går på skola i Vingåker.

Gymnasiesärskola - avvikelse +784 tkr.

Kultur - avvikelse +300 tkr. Kulturskolan förväntas hålla sin budget.

Åtgärder inom ramen

Verksamheterna arbetar med att komma inom ram och vidtar olika åtgärder för det. Förvaltningen har identifierat kostnader där det finns möjligheter att bli mer effektiva. Dessa kostnader tar tid att få ned och beräknas att få full effekt under hösten 2020. Dessa är bland annat lokalhyror där uppsägning har skett under årets första tertial för Lärkans förskola och Södergårdens förskola. Lokalvårdskostnader beräknas också att minska. Man räknar också med att attraktiviteten på kommunens skolor kommer att öka i och med att kommunen får en nybyggd högstadieskola som på sikt leder till lägre kostnader.

Socialnämnden

Socialnämnden redovisar efter årets första åtta månader en negativ budgetavvikelse på -12.981 tkr och en årsprognos på -16.532 tkr. Vid utvärdering av ekonomiskt resultat är det viktigt att genom omvärldsbevakning klarlägga om problemet är höga kostnader eller felaktig budget. Avvikelse från standardkostnad enligt SCB/SKL ”Vad kostar verksamheten i din kommun” ger viss vägledning.

Individ- och familjeomsorgen och funktionshinderomsorgen har båda minskat sina kostnader i förhållande till det förväntade och individ- och familjeomsorgen har nu betydligt lägre kostnad än förväntat. Äldreomsorgen har en oroande tendens där skillnaden mellan förväntad kostnad och utfall ökar för tredje året i rad. Jämförelsen visar också att trots att individ- och familjeomsorgen har det största underskottet mot budget 2018 så är det den enda av nämndens verksamheter som bedrevs till lägre kostnad än förväntat. Mot budget finns de största bristerna för försörjningsstöd och hemtjänst. Enligt Kolada (statistikdatabas, www.kolada.se) är kommunens äldreomsorg per invånare i åldersgruppen +80 år fortfarande billigare än genomsnittet.

Nämnden har beslutat om en rad åtgärder:

- Chefstjänst vakanshålls i avvaktan på översyn av ledningsstruktur där upphandling pågår.
- Utbildningsstopp för budgetfinansierad utbildning.
- Införande av nyckelfri hemtjänst, rastlokaler i kransorterna och förslag om avgift för ej avbokade besök för att få ned kostnader i hemtjänsten.
- Avvecklat konsulentstödda familjehem utom ett.
- Omvandla Ung integration till HVB/stödboende även för andra ungdomar än ensamkommande.
- Fler tjänster finansieras med medel från Migrationsverket.
- Uppdrag att ändra riktlinjer för färdtjänst, äldreomsorg och barnkorttids.
- Att bidra till arbetskläder endast ges vartannat år.
- Att köpa brandsäkra möbler istället för att installera sprinklers på Ekgården.
- Att slopa föreningsbidraget till BRIS.
- Att flytta Anhörigcentrum till Sävstagåden och säga upp Mötesplatsens nuvarande lokal.
- Att möjliggöra rekrytering till tjänster som innebär endast helg-/kvällsarbete och då med lägre sysselsättningsgrad.
- Att finansiera arbetsmarknadsåtgärder och åtgärdsanställningar med flyktingschablonen för att minska kostnaden för försörjningsstöd.

Finansen

Den finansiella verksamheten redovisar per sista augusti en negativ avvikelse jämfört med budget på -2.161 tkr och en prognos för 2019 på -4.349 tkr. I utfall och prognos finns kostnader som i samband med fastställande av kommunens årsredovisning ska finansieras med tidigare öronmärkta medel (eget kapital). Det gäller merkostnaden för paviljonger i Slottsskoleprojektet med 3.436 tkr samt ianspråktagande av de sista medlen ur sociala investeringar med 2.290 tkr, totalt 5.726 tkr. Vidare har finansen tillgodoräknats 2.571 tkr i och med återtagande av budget från kultur- och fritidsnämnden och barn- och utbildningsnämnden. Det gäller hyreskostnader som dessa nämnder erhållit utökade budget för, men som inte faller ut förrän i december. Fullmäktige beslutade att den budget man fått för helårs- respektive halvårseffekt ska återlämnas (kf§65/2019).

Under 2018 löstes drygt 30 mkr av kommunens ansvarsförbindelse för pensioner in i förtid. Under 2019 har 7.744 tkr i särskild löneskatt på inlösenbeloppet kostnadsförts och belastar finansens kostnader och även kommunens resultat. Denna kostnad kommer att hänföras till synnerliga skäl och undantas balanskravet eftersom åtgärden bidrar till en lägre ökningstakt av kommunens pensionskostnader i framtiden. För övrigt prognostiseras kostnaderna för pensioner rymmas inom budget 2019.

Den senaste skatteunderlagsprognosen (augusti) medför i nuläget att en positiv budgetavvikelse på cirka 3,0 mkr förväntas uppstå.

I nuläget finns 1,0 mkr kvar av budgeterade medel för attraktiv arbetsgivare. Vidare har avvecklingen av Sörmlands Kollektivtrafikmyndighet gett en realisationsvinst på 122 tkr i samband med återbetalning av kommunens andel av myndighetens egna kapital. Kommunens återbäring från Kommuninvest har gett 200 tkr mer än beräknat.

Läs mer om de poster som redovisas inom den finansiella verksamheten i avsnittet om *Kommungemensamma poster - Finansen*, längre ned.

9.3 Ekonomisk analys och framtid

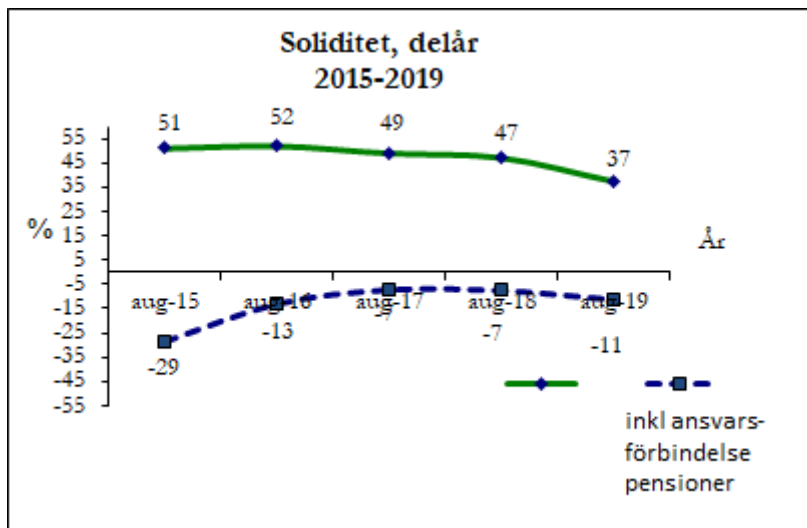
Låneskuld

Vingåkers kommun har ingen låneskuld. Däremot finns fullmäktigebeslut på investeringar som kan komma att finansieras genom lån. De kommunala bolagens låneskuld tryggas genom kommunal borgen. Borgensramarna har ökat de senaste åren i takt med ökade investeringsbehov i de kommunala bolagen. Kommunkoncernen har en kontokredit på 30 mkr. Saldot är i nuläget positivt, vilket innebär att krediten inte nyttjas.

Soliditet

Soliditeten anger hur stor del av de totala tillgångarna som är finansierade med eget kapital, det vill säga de har inte finansierats med lån. Soliditeten uttrycker kommunens finansiella styrka på lång sikt. Faktorer som påverkar soliditeten är resultatutveckling och tillgångarnas förändring. Kommunens soliditet per 31 augusti uppgick till 37 procent, en försämring jämfört med år 2018 då den vid samma tidpunkt uppgick till 47 procent. Enligt nu gällande redovisningsprinciper beräknas soliditetsmättet exklusive den del av pensionsavsättningen som redovisas under ansvarsförbindelser.

Räknas även ansvarsförbindelsen in blir kommunens soliditet negativ, -11 procent som är en försämring jämfört med samma period föregående år då den uppgick till -7 procent. Kommunens negativa resultat påverkar soliditetsmålet.

Likviditet

Likviditeten visar kommunens betalningsförmåga på kort sikt. Kommunen behöver likvida medel för att utjämna tidsskillnader mellan in- och utbetalningar samt för att ge viss säkerhet vid oväntade händelser. Kommunens likviditet är god. Kommunens likvida medel uppgick per 31 augusti till 90,1 mkr. Det negativa resultat som prognostiseras för 2019 påverkar likviditeten negativt.

Kommungemensamma poster - Finansen

Inom den finansiella verksamheten redovisas sådant som är kommungemensamma intäkter och kostnader. Det gäller bland annat skatteintäkter och generella statsbidrag, arbetsgivaravgifter, pensionskostnader och kostnader för försäkringar och eventuella räntor.

Skatter och statsbidrag

Kommunens preliminära medel för 2019 från kommunalskatt förväntas på årsbasis enligt SKLs augustiprognos medföra totalt 1.052 tkr högre intäkter än budgeterat. Justeringen av slutavräkning av kommunalskattemedel för 2018 förväntas i nuläget innebära en intäkt på 404 tkr medan den preliminära slutavräkningen för kommunalskatt för 2019 förväntas innebära en kostnad på 4.593 tkr, vilket är 1.251 tkr bättre än budgeterat. Fastighetsavgiften prognostiseras ge ett positivt utfall med 280 tkr högre intäkter än budgeterat. De generella statsbidragen genom inkomstutjämnning, kostnadsutjämnning och regleringsbidrag förväntas totalt medföra ett något bättre utfall än budgeterat med 62 tkr. Det tillfälliga statsbidraget för flyktingmottagande innebär att kommunen erhåller 10.991 tkr, vilket är i enlighet med budgeterat. När det gäller LSS-utjämnningen uppgår kommunens bidrag till 862 tkr, vilket är 345 tkr högre än budgeterat. Totalt innebär samtliga dessa poster att årsprognosen för skatteintäkter och generella statsbidrag innebär en positiv avvikelse jämfört med budget på 3.394 tkr.

Kommunalskatt och generella statsbidrag, prognos 2019			
<i>Intäkter, tkr</i>	Utfall, tkr*	Budget, tkr	Avvikelse, tkr
Kommunalskatt, preliminära medel	397 441	396 389	1 052
Kommunal fastighetsavgift	20 005	19 725	280
Inkomstutjämnning	133 017	132 615	402
Kostnadsutjämnning	17 250	17 680	-430
Strukturbidrag	0	0	0
Regleringsbidrag	6 413	6 323	90
Slutavräkning kommunalskatt, justering 2018	404	0	404
Slutavräkning kommunalskatt 2019	-4 593	-5 844	1 251
Flyktingmedel	10 991	10 991	0
Summa intäkter, tkr	580 927	577 878	3 049
<i>Kostnader, tkr</i>			
Regleringsavgift	0	0	0
LSS-utjämnning (bidrag under 2019, därav minustecken)	-862	-517	345
Summa kostnader, tkr	-862	-517	345
Totalt	581 789	578 395	3 394
*Uppgifter hämtade från SKLs cirkulär 19:35			

Pensioner

Det nya pensionsavtalet AKAP-KL (avgiftsbestämd kollektivavtalad pension) gäller för arbetstagare födda 1986 eller senare. De som är födda 1985 eller tidigare berörs även fortsättningsvis av det gamla pensionsavtalet KAP-KL (kollektivavtalad pension).

Beräkningar och prognoser som gäller de totala förpliktelserna för pensioner kommer från Skandia, som är kommunens pensionsadministratör. Skandia har nu levererat sammanlagt sex pensionsskultsberäkningar/-prognoser till kommunen i samband med delårsrapporter och årsbokslut. Inför delårsrapporten har kommunen erhållit en uppdaterad prognos som medför att kommunen behöver ta höjd för högre pensionskostnader framöver. Följande tabell visar kommunens prognos för 2019 avseende de samlade pensionsförpliktelserna. Totalt uppgår dessa till 181,3 mkr. Från och med 1 oktober 2019 kommer kommunen att byta pensionsadministratör till KPA. Upphandling av pensionsadministratör har genomförts under våren.

Pensionsåtaganden, inkl löneskatt, tkr	2019, prel	2018
Avsättning till pensioner och liknande förpliktelser	11 872	13 801
Ansvarsförbindelser	169 435	174 460
Finansiella placeringar	0	0
Totala förpliktelser, tkr	181 307	188 261
Återlåning i verksamheten, tkr	181 307	188 261

De resultatpåverkande posterna för pensionskostnader beräknas för 2019 uppgå till 39,1 mkr, se följande tabell. Det är cirka 2,5 mkr högre än 2018. Kostnaden för särskild löneskatt på den del av ansvarsförbindelsen för pensioner som kommunen löste in i förtid under 2018 belastar 2019 med 7,7 mkr. Prognosen för kommunens pensionskostnader grundar sig på att de anställda väljer att gå i pension vid 65 års ålder. Möjlighet finns att gå före 65 år eller att arbeta kvar som längst till 67 år. Hur de anställda väljer att göra påverkar kommunens kostnad.

Pensionskostnader, tkr	2019, prel	2018
Årets utbetalda pensioner	8 671	11 261
Ränta på pensionsmedel	411	259
Försäkring pensionsskuld	5 166	4 357
Avgiftsbestämd ålderspension	12 966	11 793
Särskild löneskatt	13 790	7 152
Förändring avsättning till pensioner	-1 883	1 810
Summa pensionskostnad, tkr	39 121	36 632
Inlösen del av ansvarsförbindelsen för pensioner	0	31 921
Summa pensionskostnad inkl kostnad för inlösen del av ansvarsförbindelsen	39 121	68 553

Ekonomiska framtidsutsikter

För Vingåkers kommun ser situationen ut som i de flesta andra kommuner. Kommunens befolkningsprognos indikerar ett ökat antal barn de närmaste åren, men framför allt fler äldre. Samtidigt förväntas antalet personer i yrkesverksam ålder bli färre, vilket medför att färre personer ska försörja fler. Under 2018 minskade dock befolkningen i kommunen med 44 personer. Vid utgången av juli månad 2019 fanns det 9.162 folkbokförda personer i Vingåkers kommun. Detta är en ökning hittills under 2019 med 26 personer. Det är extra viktigt att kommunen arbetar aktivt med befolkningsprognoser framöver. SKL:s rekommendation till kommunerna är att i samband med budget för kommande år se till att det skapas buffertar för oförutsedda kostnader. Vingåkers kommun har sedan tidigare ett finansiellt mål att 1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag i samband med budget öronmärks till en demografisk reserv, som kan nyttjas för kostnader som beror på förändringar i demografin eller till försämrade intäkter i skatteunderlagsprognoserna. Dock har det ansträngda ekonomiska läget medfört att kommunfullmäktige beslutat att inte budgetera för någon demografisk reserv för år 2019 och framåt. Även PwC bedömer i den långsiktiga finansiella analysen för kommunen att kommande befolkningsförändringar medför ett kostnadstryck per verksamheten som eventuellt kräver effektiviseringar på 0,91 procent.

Befolkningsökningen ställer krav på framför allt skola och barnomsorg, men även på fler bostäder. I kommunkoncernen pågår flertalet större investeringsprojekt, bland annat nybyggnation av Slottsskolan och upprustning av Säfstaholms slott. Under 2019 har byggnation av en ny förskola, Äppellunden, färdigställts. Kommunens likviditet är, trots det ekonomiska läget, relativt god och i nuläget planeras inte för upptagande av några nya lån. Kommunfullmäktige har däremot beviljat AB Vingåkershem utökad kommunal borgen med 38 mkr för investeringar i befintligt bostadsbestånd.

Kommunfullmäktige har i juni 2019 fastställt de ekonomiska budgetramarna för 2020-2022. Beslutet innebär att nämnderna inte får någon kompensation för löneökningar eller andra kostnadsökningar till år 2020. Nämndernas budgetramar kvarstår därmed på 2019 års nivå under hela planperioden, vilket medför ett behov av effektiviseringar hos samtliga nämnder. Den nämnd som har den största utmaningen i att hantera detta är socialnämnden som i nuläget har en prognos för 2019 som innebär en negativ budgetavvikelse på ca 16 mkr. Kommunens budgeterade resultat för år 2020 uppgår till 5,4 mkr. För åren 2021 och 2022 budgeteras i nuläget med positiva resultat på 10,5 mkr respektive 21,6 mkr, men då ska, som nämnts ovan, noteras att ingen kompensation för kostnadsökningar har lämnats till nämnderna. Slutligt beslut om kommunplan med budget för 2020 samt flerårsplan 2020-2021 fattas av kommunfullmäktige i november.

Regeringen presenterade den 18 september höstbudgeten och det ser i nuläget ut som att det faller ut lite mer pengar till Vingåkers kommun. Dels för att kommunen haft ett högt flyktingmottagande, men också med anledning av en höjning av de så kallade välfärdsmiljarderna. Sedan tidigare är det känt att de föreslagna förändringarna i det kommunala utjämningsystemet medför ökade statsbidragsintäkter till Vingåker. Regeringen har aviserat att förändringarna ska träda i kraft från och med 1 januari 2020 och att det troligen kommer att fasas in. Vad allt detta sammantaget innebär i ökade statsbidrag för kommunen är i nuläget svårt att sia om. Skatteunderlagsprognosen som kommer från SKL i oktober förväntas ge svar på den frågan.

Inför beslut om kommunplan med budget för 2020 behöver det negativa resultatet som prognostiseras för 2019 samt för åren 2021-2022 i flerårsplanen hanteras. Kommunfullmäktige behöver enligt kommunallagen anta en åtgärdsplan.

De ekonomiska och verksamhetsmässiga utmaningar som kommunens nämnder står inför ställer stora krav på samordning och effektivisering så att de resurser som finns att tillgå nyttjas för kommunmedborgarna på bästa sätt, vilket är i linje med god ekonomisk hushållning.

9.4 Investeringar

Nämnderna har sammanlagt investerat för 2.969 tkr och har enligt budget kvar 9.495 tkr av den ordinarie investeringsbudgeten. Det är främst investeringar i den nya förskolan Äppellunden inom barn- och utbildningsnämnden samt asfaltering i gator- och vägar under kommunstyrelsen som verkställts. Socialnämnden har under 2019 fått 1,7 mkr extra i investeringsbudget med anledning av kvarstående investeringar från år 2018.

Nämnd	Beslut	Totalbelopp budget, tkr	Utfall 190831, tkr	Återstår, tkr
Kommunstyrelsen	KF §182, 181218	8 395	2 050	6 345
Kultur- och fritidsnämnden	KF §182, 181218	185	6	179
Samhällsbyggnadsnämnden	KF §182, 181218	320	0	320
Barn- och utbildningsnämnden	KF §182, 181218	1 350	897	453
Socialnämnden	KF §182, 181218 och KF §37 190423	2 214	16	2 198
SUMMA KOMMUNEN		12 464	2 969	9 495

Kommunfullmäktige har, utöver det som nämnts ovan, under 2016 och 2017 beslutat om att vid behov finansiera investeringar för ytterligare 67,3 mkr genom upptagande av nya lån under perioden 2016-2020. En del projekt är avslutade, men nu är beloppet 57,8 mkr se tabellen nedan. Viss hänsyn till ökade kapitalkostnader för dessa investeringar har tagits i budget 2019 och framåt. I nuläget har kommunen en god likviditet varför det inte räknas med någon nyupplåning under den kommande treårsperioden.

Investeringar med synnerliga skäl

KF	Beslut	KF-beslutat totalbelopp, tkr	Utfall 2016-2018, tkr	Utfall 2019 (aug), tkr	Återstår, tkr
§ 24 den 18/4-16	Extra satsning asfaltering	4 000	2 560	602	838
§ 24 den 18/4-16	Åtgärda rasrisk Vingåkersån i tätorten	8 300	597	0	7 703
§ 24 den 18/4-16	Åtgärda infrastruktur rasrisk Vingåkersån	8 000	342	0	7 658
§ 24 den 18/4-16	Investering nya elevdatorer	2 595	1 836	802	-43
§ 24 den 18/4-16	Sluttäckning av deponin	6 500			6 500
§ 24 den 18/4-16	Bygga ny ÅVC	10 000			10 000
§ 24 den 18/4-16	Ärendehantering samhällsbyggnadsnämnden	170			170
§ 24 den 18/4-16	Utveckling av Brene industriområde	1 000			1 000
§ 24 den 18/4-16	Skatehallen 2016-2017, Magasinet	700	663	0	37
§ 18 den 13/3-17	Nytt ekonomisystem	2500	2 500	49	523
§ 69 den 26/6-17	Slottsskoleprojektet	12 800			12 800
§ 70 den 26/6-17	Slottsprojektet Säfstaholms slott	1 200	104	37	1 059
SUMMA		57 765	8 030	1 490	48 245

- **Extra satsning på asfaltering** - Genomförts enligt asfaltsplanen 2019.
- **Åtgärd rasrisk Vingåkersån i tätorten** - förprojektering under 2016/17. Undersökningar för att kunna lämna in en ansökan om vattenverksamhet har genomförts.
- **Sluttäckning av deponin** - pågår och beräknas att vara klart 2023.
- **Ny återvinningscentral** - Kontrollkalkyl för kostnaderna har tagits fram, eventuell ny lokalisering utreds och kalkyl tas fram.
- **Utveckling av Brene industriområde** - Har inte använts ännu.

- **Ärendehantering Samhällsbyggnadsnämnden** - Upphandling är genomförd och det nya systemet Castor beräknas vara i drift till 1 november 2019.
- **Ekonomisystem** - Det kvarstår ett mindre antal restaktiviteter att slutföra innan de slutliga kostnaderna faller ut i projektet. budgeten håller och beräknas ge ett mindre överskott som förslagsvis används för kostnaderna för omstartsprojektet avseende Stratsys.
- **Slottskoleprojektet** - investeringsmedlen avser kommunens inköp av inventarier, IT samt lås- och larm osv till den nya skolan inklusive kulturskola och fritidsgård. Upphandling av möbler till skola och kulturskola är genomförd, avrop har skett med leverans till 1 december. Fritidsgårdens del sker under 2020.
- **Slottsprojektet, Säfstaholms slott** - påbörjat, investeringsmedlen avser kommunens inköp av inventarier, IT, lås- och larmsystem osv.

10 Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning och arbetsmiljö (Personalekonomisk redovisning)

Vingåkers kommun är den största arbetsgivaren i kommunen och behöver kontinuerligt anpassa organisationen efter nya behov. Uppdraget är att ge service av hög kvalitet till medborgarna, vilket ställer krav på organisationen att vara flexibel och beredd på att möta framtiden på nya sätt med nytt tänkande. Medarbetarnas engagemang och kompetens borgar för kvalitet i verksamheten.

Redovisningen ska ligga till grund för kommunens strategiska arbete, med arbetsgivarpolitiska och arbetsmiljöfrämjande insatser. Redovisningen ska även bidra till att de personalekonomiska frågorna analyseras per verksamhetsområde och vägs in i den samlade verksamhetsplaneringen för kommande år. Uppgifterna har i huvudsak hämtats ur kommunens personalsystem. Om inget annat anges avser värdena den 31 augusti respektive år.

Sammanfattningsvis så minskar antalet anställda, fler erbjuds heltid och den genomsnittliga sysselsättningsgraden ökar. Sjukfrånvaron minskar, de intermittent anställda nyttjas något mer.

Anställningar

Den 31 augusti 2019 var 702 personer tillsvidareanställda i kommunen. Totalt har antalet tillsvidareanställda minskat med 17 stycken till antalet. Antalet tillsvidareanställda varierar från månad till månad, siffrorna avser exakt mätdatum 31 augusti respektive år.

Förvaltningar	2019	2018
Barn- och utbildningsförvaltningen	262	261
Kommunledningsförvaltningen	101	117
Socialförvaltningen	339	341
Totalt	702	719

Genomsnittlig sysselsättningsgrad

Vingåkers kommun hade en genomsnittlig sysselsättningsgrad för de tillsvidareanställda om 94,59 procent av heltid. Skillnaden mellan förvaltningarna är relativt små. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden har ökat med knappt en procentenhet.

Förvaltning	2019	2018	2017
Barn- och utbildningsförvaltningen	96,30	95,94	94,86
Kommunledningsförvaltningen	95,15	94,32	96,49
Socialförvaltningen	93,10	92,07	91,87
Totalt	94,59	93,84	93,18

Intermittent anställda (2016 inom parentes)

Fram till den 31 augusti år 2019 arbetades 101.363 (91.409) timmar av så kallade intermittent anställda (timanställda). Det motsvarar cirka 59 (52) årsarbetare, andelen arbetade intermittent timmar har således ökat med 7 årsarbetare under de åtta första månaderna 2019 i jämförelse med samma period 2018.

Kompetensförsörjning

Då man såg stora svårigheter att rekrytera vissa kompetenser fattades 2016 beslut om att anställa förbättra rekryteringsarbetet i kommunen genom att;

- förbättra och utveckla rekryteringsprocessen i kommunen,
- arbeta aktivt med arbetsgivarvarumärket,
- fungera som ett stöd mot rekryterande chefer,
- öka antalet ansökningar och säkerställa kompetensförsörjningen

Då beslutet fattades avsatte kommunstyrelsen 2 mkr för att nyttjas i projektet som beräknades pågå 2017/2018 och personalenheten utökades med en rekryteringssamordnare. Syftet med detta projekt är dels att förbättra den kommunövergripande rekryteringsprocessen då kvaliteten på genomförda rekryteringar varierar i kommunen, men även för att frigöra tid för rekryterande chefer. Då samtliga medel inte förbrukats 2018-12-31 så beslutades det att förlänga tiden till 2019-12-31.

I maj anställdes ytterligare en visstidsanställd rekryteringssamordnare för att fokusera än mer på arbetsgivarvarumärket eftersom arbetsbelastningen varit hög.

Redan under föregående år inleddes arbetet med att prova nya annonseringsvägar, främst via sociala medier, det har fortgått och nu görs försök att använda rörliga bilder i annonsering. Kommunen har genomfört en upphandling för att genom extern part annonsera på ett kostnadseffektivt sätt. Samarbetet har mynnat ut i att flera annonser kommit ut i sociala medier genom sponsrade annonser och till ett, i förväg, upphandlat pris.

Annonseringarna kan tack vare vår samarbetspartners verktyg följas upp med hjälp av statistik. Statistiken talar om hur många som läst annonsen, hur många som läst tjänstebeskrivningen och därifrån hur många som sökt tjänsten. Med hjälp av statistiken kan vi utvärdera vårt eget arbete av annonsskrivning och rekryteringsverktyg.

Arbetet med Vingåkers kommun som arbetsgivarvarumärke fortgår, stort fokus ligger på att hitta nya sätt att synas som en attraktiv arbetsgivare. Under sommaren har rekryteringsverktyget LinkedIn Recruiter köps in som en del i att kunna arbeta aktivt med kompetensförsörjningen. Recruiter är ett sätt att kunna söka på kandidater med rätt kompetens i rätt geografiska område på LinkedIn och utifrån det skapa kontaktlistor där vi sedan arbetar med att skapa kontakt med kandidater och på så sätt presentera Vingåkers kommun som en potentiell arbetsgivare. Det kan genomföras både vid aktuella rekryteringar men också i ett proaktivt syfte där vi redan nu kan börja bearbeta behöriga lärare, legitimerade sjuksköterskor eller specialister som vi ser svårigheter i att rekrytera.

En annan del av arbetet grundar sig i att medverka på arbetsmarknads- och rekryteringsmässor på universitet och högskolor. Under våren deltog Vingåkers kommun med representanter från verksamheterna i fyra mässor. Kommunen har under mässorna fått positiv respons från besökare. Vingåkers kommuns deltagande på mässor kommer fortsätta och ha fler deltagare från kommunens kärnverksamheter med på plats. Under våren deltog undersköterskor, lärare, förskollärare och sjuksköterskor vid mässorna. Vingåkers kommuns arbetsgivarvarumärke är inte bara en fråga för personalenheten. För att lyckas behöver arbetet ske tvärfunktionellt där kommunens verksamheter är delaktiga. Därför har ledningsgrupperna i kommunen fått (eller kommer att få) arbeta med ARUBA (attrahera, rekrytera, utveckla, behålla, avveckla) som utgångspunkt och tillsammans bestämma hur vi ska arbeta med att bli en attraktiv arbetsgivare. Arbetet förväntas mynna i en plan med tydliga mål för hur respektive förvaltning skall arbeta för att säkra kompetensförsörjningen.

Rekryteringsläget är fortfarande ansträngt, men årets rekrytering av behöriga lärare och legitimerade sjuksköterskor har haft större framgång än tidigare jämförbara år.

Ett viktigt arbete som genomförts under våren 2019 är arbetet med att rekrytera behöriga lärare till kommunen. Rekryteringsprocessen påbörjades redan i år redan vecka 12. Inför rekryteringen av lediga tjänster begärdes listor på studenters namn och adress ut från närliggande lärosäten. Studenterna med beräknad examen våren 2019 kontaktades sedan för att uppmärksamma dem på lediga tjänster. Genom gott samarbete med kommunikationsenheten och barn- och utbildningsförvaltningens ledningsgrupp togs ett vykort fram med information och fördelar med att arbeta i kommunen. Detta skickades sedan till nämnda målgrupp. Genom begäran om listor med studenters namn kunde Vingåkers kommun även kontakta de studenter som studerar på lärosäten som inte är närliggande med Vingåkers kommun, men som studerar på distans och är skrivna i orten nära Vingåkers kommun. Sammantaget har insatserna skapat en högre behörighet i samtliga skolor i kommunen och fler sökande till våra lediga tjänster.

Rekryteringen av sommarvikarier har i år visat på större framgång än tidigare år.

Rekryteringsprocessen startades tidigare och kunde avslutas innan midsommar. Särskilt stora svårigheter finns i rekryteringen av undersköterskor till hemtjänst. Vingåkers kommun upplever att kvaliteten på de sökande sänkts, inför sommaren 2019 var mycket få sökande utbildade undersköterskor eller med likvärdig erfarenhet. Särskilt stora problem att säkerställa rätt kompetens inom områdena tjänster från 2019-01-01 till 2019-08-31.

Tabellen redogör för antal annonserade annonser, antal tjänster som rekryterats, annonser som är pågående och annonser som avbrutits eller annonserats om. Den data som redovisas är uppdelad efter förvaltningarna.

	Annonser	Rekryterade	Pågående	Ej rekryterad/Annonseras igen
Barn- och utbildningsförvaltningen	95	72	2	21
Socialförvaltningen	64	44	7	13
Kommunledningsförvaltningen	27	22	1	4
Totalt	122	138	10	38

Lönerevision

Lönerevisionen genomfördes per den 1 april och den 1 maj 2018. På kommunnivå höjdes lönenivån med cirka 2,6 procent, detta i enlighet med budgeterade lönededel.

Vårdförbundets medlemmar är inte klara på grund av sena centrala avtal, det är cirka 7 medarbetare och kommer inte påverka det totala utfallet för kommunen.

Redovisning av sjukdomsrelaterad frånvaro

I delårsrapporten redovisas sjukstatistik för tillsvidareanställda i den form som Sveriges Kommuner och Landsting fastställt som mall. Den innefattar all sjukfrånvaro i förhållande till tillgänglig arbetstid, det vill säga tid som arbetsgivaren kunnat påverka, och är uppdelad på korttidsfrånvaro (mindre än 60 dagar) och långtidsfrånvaro. Det kan konstateras att den totala sjukfrånvarons negativa trend fortsätter att sjunka.

	2019, %	2018, %	2017, %	2016, %
Över 60 dagar	55,04	49,18	55,18	55,95
-29 år	5,35	7,34	6,61	4,75
30-49 år	6,88	7,86	6,86	8,15
50- år	9,12	8,45	9,68	9,89
Kvinna	8,50	8,94	9,22	9,84
Man	4,70	4,54	3,39	3,34
Kommunen	7,71	8,08	8,12	8,78

10.1 Rekryteringsläge

Rekryteringsläget är fortfarande ansträngt. Stora problem att säkerställa rätt kompetens för kommunens uppdrag. Problem finns bland annat för att rekrytera pedagoger, specialister, socialsekreterare, vissa chefer och sjuksköterskor.

11 Intern kontroll

Kommunstyrelsen

I kommunstyrelsens internkontrollplan ansvarar ekonomienheten för att genom stickprov kontrollera så att bilagor/följesedlar finns till leverantörsfakturer där det krävs för fullständig verifikation. Någon specifik kontroll har inte ägt rum. Kontrollmomentet ses mer som ingående i de arbetsuppgifter som dagligen hanteras med avseende på leverantörsreskontran. I samband med att kommunen övergått till ett nytt ekonomisystem och delvis förändrade arbetssätt kommer det att krävas fler internkontrollmoment för att säkerställa funktioner och rutiner, vilket behöver läggas in i kommunstyrelsens internkontrollplan för 2020. Fler kontroller kommer också att behövas i samband med att nya styrdokument för investeringar och attestering fastställs.

Internkontroll på personalenheten har genomförts enligt plan, inga avvikelser har rapporterats.

Kommunikationsenheten följer befintligt framtagna internkontrollplan. Internkontrollplanen riktar sig på IT-sidan till att stärka skydd och lagring, på kommunikation handlar det om att säkerställa att bildhantering på vår webb sker på rätt sätt samt att riktlinjer för social media följs. Nämndservice har en rutin att följa upp att fattade beslut verkställs.

För område upplevelse har befintliga internkontroller genomförts utan anmärkning. Ingen avvikelse har registrerats.

För område samhällsbyggnad är internkontrollarbetet i behov av utveckling. Detta ingår i den generella översyn avseende förbättrade arbetssätt och rutiner som precis startats upp på området.

Barn- och utbildningsnämnden

Rutiner att följa upp år 2019

- Klagomål och synpunkter. Ansvarig för uppföljning: utredare/strateg.
- Skolpliktsbevakning. Ansvarig för uppföljning: utredare/strateg. För frånvaro ansvara respektive rektor.
- Inställda lektioner åk 7-9. Ansvarig för uppföljning: respektive rektor.
- Fördelning av platser i förskoleklass och grundskola. Ansvarig för uppföljning: utredare/strateg.
- Studiero. Ansvarig för uppföljning: rektor.
- Systematiskt arbetsmiljöarbete. Ansvarig för uppföljning: rektor.
- Kompetensförsörjning. Ansvarig för uppföljning: rektor.
- Att uppföljning på huvudmannanivå görs av resursfördelningsmodell. Ansvarig för uppföljning: rektor.
- Budgetansvar. Ansvarig för uppföljning: rektor.

Socialnämnden

Internkontroll sker enligt nämndens internkontrollplan och flertalet aktiviteter redovisas löpande i månadsrapporten till nämnd, kommunstyrelse och revisorer. Den anorektiskt bemannade staben har dock svårt att fullt ut genomföra all önskvärd internkontroll.

Samhällsbyggnadsnämnden

Ärendehantering:

- Överklagande av nämndbeslut och delegationsbeslut. Kontrollfrekvens - halvårsvis. Dessa redovisas vid varje nämndmöte under punkten delgivningar.

Handläggning:

- Tillsyns- och kontrollplaner. Kontrollfrekvens - halvårsvis.
- Bygglovshantering. Kontrollfrekvens - kvartalsvis.

Kultur- och fritidsnämnden

Befintliga internkontroller har genomförts utan anmärkning. Ingen avvikelse har registrerats.

12 Kommunala bolag och förbund

12.1 AB Vingåkershem

Viktiga händelser

- Hyresförhandling
- Avgiftsbelägga parkeringsplatser
- Radonmätningar
- Gallring av kölista

Investeringar

- Byte av utomhusbelysning till LED
- Renovering av Fenix
- Individuell temperaturmätning av lägenheter är installerad
- Installation av kyla till verksamheter

Underhåll

- Underhållskostnaden uppgår till 5000 tkr eller 170 kr/m², då ingår både planerat underhåll med 4 700 tkr och övrigt oplanerat underhåll med 300 tkr.

Resultatutveckling

- Delårsrapporten visar ett positivt resultat med 521 tkr före skatt. Bedömningen är att om inget oförutsett inträffar kommer resultatet för 2019 att landa på minus 1 900 tkr, det vill säga cirka 5 000 tkr under antagen budget.

12.2 Vingåkers Kommunfastigheter AB

Viktiga händelser

- Byggnation av Slottsskolan
- Byggnation av förskolan Äppellunden
- Renovering av Säfstaholms Slott

Investeringar

- Projekt Slottsskolan 7-9, byggnation pågår
- Förskolan Äppellunden har färdigställt
- Slottets renovering har startat
- Nytt omklädningsrum har byggts på Humlegården
- Kyla har installerats på Åbrogården samt på Humlegården

Underhåll

- Underhållskostnaden uppgår till 12 032 tkr eller 189 kr/m², då ingår både planerat underhåll med 11 481 tkr och övrigt oplanerat underhåll med 551 tkr.

Resultatutveckling

- Delårsrapporten visar ett negativt resultat med 3 454 tkr före skatt. Bedömningen är att om inget oförutsett inträffar kommer resultatet för 2019 att landa på ett negativt resultat på cirka 300 tkr.

12.3 Vingåker Vatten och Avfall AB

Vatten och avlopp

- Projektering och upphandling har skett till och från Lytterstaområdet där vattentäktsområdet är beläget. Inom kort kommer arbetet där igång vilket säkrar en ökad kapacitet och minimerar sårbarheten för vattenleveranserna. Samtidigt kan också avloppsproblematiken vid vattentäktsområdet lösas.
- Inför sommaren infördes ett bevattningsförbud under dagtid. Under sommaren när vattennivån i vattentornen minskade infördes ett totalt bevattningsförbud. Vattenförsörjningen till fastighetsägarna löstes därmed.

Renhållning

- Arbetet fortsätter för att få till en ny återvinningscentral vid Vik.
- I somras hade entreprenören som hämtar hushållsavfallet problem under ett antal veckor. Hämtningarna blev något försenade under perioden men Vingåker klarade sig bättre än Flen och Katrineholms kommun.

Ekonomisk utvärdering

- Av periodens förlust på minus 0,7 mkr är renhållningens del plus 0,3 mkr och VA:s del minus 1 mkr. Avvikelsen mot budget gällande VA-verksamheten är att hänföra till ökade kostnader i driften för renings- och vattenverk.
- Bolaget har i juni föreslagit Kommunfullmäktige att fatta beslut om höjda avgifter för VA-verksamheten från och med den 1 januari 2020.

Investeringar

- Under perioden uppgår bolagets investeringar till 7,4 mkr. Investeringarna hänförs främst till ledningsrenoveringar vid Ringvägen och Trollevägen samt projekteringarna vid Lytterstaområdet.

12.4 Västra Sörmlands Räddningstjänst

- Samverkan med räddningstjänsten Östra Götaland gällande högre ledning startade 20190401. VSR ingår också i ett samarbete mellan Östergötland, Kalmar, Kronoberg, Blekinge och Jönköpings län. Syftet är att ha en struktur för samverkan vid stora händelser.
- Arbeta med flytt till ny station och arbete i anslutning till detta har genomförts.
- Skolelever har utbildats gällande brandkunskap i båda kommunerna.
- En ny FIP-bil till Vingåker är under upphandling. Bilen kommer att vara utrustad med skärsläckare. Bilen kommer att tas i drift under hösten.
- Ny hemsida är publicerad och målet är att få den mer levande genom olika teman.

- Fixar-tjänsten kommer under hösten att marknadsföras i samband med aktiviteter som vård och omsorg i Katrineholm och Vingåker arrangerar i samband med Fallpreventionsveckan, som är en nationell kampanj på initiativ av Socialstyrelsen.
- Resultatet för perioden ger ett positivt resultat på 2 331 tkr. Prognos för helår visar ett överskott på 1 000 tkr på grund av lägre pensionskostnader än budgeterat.

13 Framtid

Som framgår av avsnittet *Viktiga händelser*, bedriver kommunen fortlöpande ett omfattande arbete med stor bredd. Det är möjligt tack vare hög kompetens, stort engagemang och lojalitet hos medarbetarna. I det avseendet ser framtiden ljus ut.

Dessvärre är de ekonomiska utmaningarna svåra. Enligt information från Sveriges kommuner och landsting, SKL, beräknar 110 av landets kommuner att redovisa underskott vid årets slut. Vingåker är en av dem. Särskilt krävande är utmaningarna inom socialnämndens område. Fortsatt fokus på budgetfrågor kommer vara prioriterat.

Den enskilt viktigaste frågan utöver de ekonomiska förutsättningarna är kompetensförsörjningen. För att vidmakthålla kvalitet i verksamheten kommer det vara viktigt att fortsätta satsningen på att kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare.

14 Räkenskap och tabeller

14.1 Resultaträkning

	Not	Utfall 190831 tkr	Utfall 180831 tkr	Prognos 191231 tkr	Budget 191231 tkr
Verksamhetens intäkter	1	101 880	95 083	115 078	118 746
Verksamhetens kostnader	2	-493 984	-473 337	-702 107	-676 955
<i>Jämförelsestörande post: Löneskatt inlösen pensioner</i>		-7 744	0	-7 744	
Avskrivningar		-5 956	-5 615	-10 774	-12 774
Verksamhetens nettokostnad		-398 061	-383 869	-597 802	-570 983
Skatteintäkter		264 960	257 123	391 545	390 545
Generella statsbidrag och utjämning		123 457	120 176	189 851	187 851
Verksamhetens resultat		-9 643	-6 570	-16 406	7 413
Finansiella intäkter		1 721	1 672	2 890	544
Finansiella kostnader		-379	-101	-287	-200
Resultat efter finansiella poster		-8 301	-5 000	-13 804	7 757
Extraordinära poster, netto					
Periodens/Årets resultat *		-8 301	-5 000	-13 804	7 757
* Analys av Periodens/Årets resultat					
Årets resultat enligt resultaträkningen		-8 301	-5 000	-13 804	7 757
Avgår samtliga realisationsvinster		-122	-255	-122	0
Årets resultat efter balanskravsjustering		-8 423	-5 255	-13 926	7 757
Reservering av resultatutjämningsreserv		0	0	0	0
Användning av resultatutjämningsreserv		0	0	0	0
Årets balanskravsresultat		-8 423	-5 255	-13 926	7 757
Återgår: Löneskatt inlösen pensioner		7 744	0	7 744	0
Nyttjande av medel för kommunal utveckling		3 817	2 424	5 726	0
Nyttjande av demografisk reserv		0	0	0	0
Justerat resultat		3 138	-2 831	-456	7 757

14.2 Balansräkning

	Not	2019-08-31 tkr	2018-08-31 tkr	2018-12-31 tkr
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>				
Fastigheter	3	99 211	100 924	100 470
Inventarier	4	18 953	18 370	19 190
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>				
Värdepapper	5	76 857	77 341	77 340
Långfristiga fordringar	6	1 573	2 573	2 073
Summa anläggningstillgångar		196 594	199 208	199 073
Bidrag till statlig infrastruktur				
Bidrag till statlig infrastruktur	7	7 394	8 216	7 805
Summa bidrag till statlig infrastruktur		7 394	8 216	7 805
Omsättningstillgångar				
Förråd	8	340	236	340
Exploateringsverksamhet	8	418	626	1 841
Kortfristiga fordringar	9	54 820	44 200	46 098
Kassa och bank	10	90 063	121 156	92 509
Summa omsättningstillgångar		145 642	166 217	140 789
Summa tillgångar		349 630	373 641	347 668
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital, därav årets resultat				
Eget kapital		138 713	181 139	138 713
Periodens resultat *		-8 301	-5 000	-42 425
Summa eget kapital	11	130 413	176 138	138 713
Avsättningar				
Pensioner (inkl särsk löneskatt)	12	19 581	11 490	13 801
Andra avsättningar	12	26 379	24 559	25 598
Summa avsättningar		45 960	36 049	39 399
Skulder				
Långfristiga skulder	13	0	0	0
Kortfristiga skulder	14	173 257	161 454	169 555
Summa skulder		173 257	161 454	169 555
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		349 630	373 641	347 668
Panter & ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulder eller avsättningar		138 734	167 874	134 167
Särskild löneskatt		33 657	40 726	40 293
Borgensåtagande		631 691	450 685	631 691
Hysesavtal		290 355	326 276	290 355

14.3 Kassaflödesanalys

	Not	Utfall 2019-08-31 tkr	Utfall 2018-08-31 tkr
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Periodens resultat		-8 301	-5 000
Justering för av- och nedskrivningar	15	5 956	5 615
Justering för gjorda avsättningar	16	0	0
Justering för ianspråktaga avsättningar		6 561	3 424
Justering för övriga ej resultatpåverkande poster	17	1	-1
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		4 218	4 037
Ökning (-) /minskning (+) kortfristiga fordringar		-8 722	-15 917
Ökning (-) /minskning (+) förråd/lager		1 422	190
Ökning (+) /minskning (-) kortfristiga skulder		3 702	3 425
Kassaflöde från den löpande verksamheten		620	-8 264
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investering i materiella tillgångar		-4 460	-12 296
Pågående investeringar		0	-2 639
Försäljning av materiella tillgångar		0	0
Investering i finansiella tillgångar		0	0
Försäljning av finansiella tillgångar		0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-4 460	-14 935
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Nyupptagna lån		0	0
Amortering av skuld inl överförda lån till bolag		0	0
Ökning av långfristiga fordringar		0	0
Minskning av långfristiga fordringar		1 394	919
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		1 394	919
SUMMA KASSAFLÖDE		-2 446	-22 280
Periodens kassaflöde			
Likvida medel vid årets början		92 509	143 436
Likvida medel vid periodens slut		90 063	121 156
Förändring av likvida medel		-2 446	-22 280

14.4 Nothänvisningar till resultaträkningen

	Utfall 2019-08-31 tkr	Utfall 2018-08-31 tkr	Prognos 2019-12-31 tkr
Not 1 - Verksamhetens intäkter*			
Intäkter enligt driftredovisning	101 880	94 828	114 956
<i>Varav jämförelsestörande post</i>	0	0	0
Summa externa intäkter	101 880	94 828	114 956
Reavinst fastighetsförsäljning	0	255	0
Övrigt	0	0	0
Summa verksamhetens intäkter	101 880	95 083	114 956
<i>Varav:</i>			
<i>Taxor och avgifter</i>	8 732	9 387	
<i>Hyror och arrenden</i>	10 229	12 324	
<i>Bidrag</i>	68 629	63 600	
<i>Övrigt</i>	14 290	9 772	
Not 2 - Verksamhetens kostnader*			
Kostnader enligt driftredovisning och integrationsmedel	493 984	473 337	702 107
<i>Varav jämförelsestörande post</i>	0	0	0
Summa externa kostnader	493 984	473 337	702 107
<i>Varav:</i>			
<i>Inköp anläggningstillgångar</i>	4 791	2 461	
<i>Lämnade bidrag</i>	31 635	29 118	
<i>Köp av huvudverksamhet</i>	96 659	88 105	
<i>Personalkostnad inkl pålägg</i>	283 162	264 302	
<i>Lokal- och markbyror</i>	42 410	43 767	
<i>Förbrukningsinventarier</i>	24 020	24 150	
<i>Övrigt</i>	11 307	21 434	

14.5 Nothänvisningar till balansräkningen

	2019-08-31 tkr	2018-08-31 tkr	2018-12-31 tkr
Not 3 - Fastigheter			
Bokfört värde 2019-01-01*	100 470	91 406	91 406
Periodens anskaffningar	1 818	9 899	13 638
Periodens avskrivningar	-3 077	-3 021	-4 573
Periodens nedskrivningar/försäljningar	0	0	0
Pågående investeringar	0	2 640	
Summa fastigheter	99 211	100 924	100 470
Not 4 - Inventarier			
Bokfört värde 2019-01-01*	19 190	18 567	18 567
Periodens anskaffningar	2 642	2 396	4 671
Periodens avskrivningar	-2 879	-2 593	-4 048
Periodens nedskrivningar/försäljningar	0	0	0
Summa inventarier	18 953	18 370	19 190
Not 5 - Värdepapper och andelar			
AB Vingåkershem, 10 000 st	1 000	1 000	1 000
Vingåkers Kommunfastigheter AB, 40 000 st*	60 342	60 342	60 342
Förenade Småkommuners Försäkrings AB, 2 000 st	2 000	2 000	2 000
Vingåker Vatten och Avfall AB, SKL	4 000 43	4 000 43	4 000 43
Kommentus AB, 18 st	2	2	2
Sörmlandsturism AB, 3 st	3	3	3
Kommunalförbundet Södermanlands Kollektivtrafikmyndighet	0	483	483
Kommuninvest i Sverige AB, 9 156 andelar	8 027	8 028	8 027
Revers Vingåkers Kommunfastigheter AB	1 441	1 441	1 441
Summa värdepapper och andelar	76 857	77 341	77 340
<i>*Kvittningsemission genomförd i samband med fastighetsaffären.</i>			

Not 6 - Långfristiga fordringar	2019-08-31 tkr	2018-08-31 tkr	2018-12-31 tkr
<i>Långfristig utlåning</i>			
Vingåkers Folkets Park	0	190	0
Vingåkers Idrottsförening	0	133	0
Kommuninvest Ekonomisk förening	1 600	1 600	1 600
Övriga	-27	650	473
Kortfristig del av långfristig fordran	0	0	0
<i>Summa långfristig utlåning</i>	<i>1 573</i>	<i>2 573</i>	<i>2 073</i>
Summa långfristiga fordringar	1 573	2 573	2 073
Not 7 - Bidrag till statlig infrastruktur			
Citybanan	7 394	8 216	7 805
Summa bidrag till statlig infrastruktur	7 394	8 216	7 805
Not 8 - Förråd och exploateringsverksamhet			
Lager Kostorganisation	183	0	183
Lager Bostadsanpassning	158	236	158
Summa förråd	340	236	340
Exploateringsverksamhet	0	626	0
Exploateringsverksamhet Industri	495		495
Exploateringsverksamhet Småhustomt	-77		1 346
Summa exploateringsverksamhet	418	626	1 841
Not 9 - Kortfristiga fordringar			
Interimsfordringar	5 490	9 722	6 686
Kundfordringar	1 503	1 876	3 618
Kommunalskatt, moms m m	17 796	13 356	18 307
Statsbidragsfordringar	0	0	0
Periodisering leverantörsfakturor	28 729	18 113	15 773
Övrigt	1 302	1 133	1 715
Summa kortfristiga fordringar	54 820	44 200	46 098
Not 10 - Kassa och bank			
Kassa	4	4	4
Plusgiro	5 644	5 569	3 309
Bank	84 415	115 583	89 196
Summa kassa och bank	90 063	121 156	92 509

	2019-08-31	2018-08-31	2018-12-31
	tkr	tkr	tkr
Not 11 - Eget kapital			
Eget kapital, Ingående värde januari*	138 713	181 139	181 139
<i>varav: resultatutjämningsreserv RUR</i>	<i>10 055</i>	<i>10 055</i>	<i>10 055</i>
<i>tidsenligt lärande + IT i skolan</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>sociala investeringar</i>	<i>3 484</i>	<i>3 484</i>	<i>3 484</i>
<i>demografisk reserv</i>	<i>2 361</i>	<i>2 361</i>	<i>2 361</i>
<i>verksamhetsutveckling</i>	<i>1 908</i>	<i>2 050</i>	<i>1 908</i>
<i>politisk prioritering projekt</i>	<i>9 382</i>	<i>12 818</i>	<i>9 382</i>
Periodens vinst / förlust	-8 301	-5 000	-42 425
Summa eget kapital	130 413	176 138	138 713
Not 12 - Avsättningar			
Årets intjänade del (exkl löneskatt) pensioner	9 012	8 414	8 464
Särskild löneskatt	9 930	2 041	2 053
Garantipensioner	514	833	2 643
Särskild löneskatt garantipension	125	202	641
Summa pensioner	19 581	11 490	13 801
Återställan deponi/soptipp	26 379	24 559	25 598
Avsättning, framtida pensionsförpliktelser	0	0	0
Citybanan	0	0	0
Summa övriga avsättningar	26 379	24 559	25 598
Not 13 - Långfristiga skulder			
Ingående skuld	0	0	0
Nya lån	0	0	0
Amortering	0	0	0
Överförda lån Vingåkers Kommunfastigheter AB, fastighetsaffär	0	0	0
Kortfristig del av långfristiga skulder	0	0	0
Utgående låneskuld	0	0	0

Not 14 - Kortfristiga skulder

	2019-08-31	2018-08-31	2018-12-31
	tkr	tkr	tkr
Koncernkonto (limit 40 000 tkr)	0	0	0
Ferielöneskuld, uppehållslön, övertid och komptid	6 847	4 963	6 076
Leverantörsskulder	32 144	39 902	37 364
Kortfristig del av långfristiga skulder (amortering)	0	0	0
Semesterlöneskuld	18 764	17 374	18 764
Individuella pensioner inkl särskild löneskatt	12 233	10 949	14 654
Skatter, arbetsgivaravgifter m m	19 385	15 193	18 437
Revers AB Vingåkershem, fastighetsaffär	0	0	0
Interimsskulder	18 995	1 747	4 721
Kortfristig skuld, Socialnämndens projekt	45 187	50 881	50 034
<i>Statsbidrag Integration</i>	0	0	0
Övrigt	19 702	20 446	19 505
Summa kortfristiga skulder	173 257	161 454	169 555

14.6 Nothänvisningar till kassaflödesanalysen

	2019-08-31	2018-08-31
	tkr	tkr
Not 15 - Justering för av- och nedskrivningar		
Avskrivningar	5 956	5 615
Nedskrivningar	0	0
Summa	5 956	5 615
Not 16 - Justering för gjorda avsättningar		
Pensioner	0	0
Deponin	0	0
Citybanan, indexuppräkning	0	0
Summa	0	0
Not 17 - Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster		
Förändring semesterlöneskuld, övertidsskuld	0	0
Bokslutsjusteringar	0	0
Övrigt	1	-1
Summa	1	-1

14.7 Driftredovisning, specifikation

DRIFTREDOVISNING specifikation per verksamhetsområde 190831							
Kod	Tkr	Utfall Kostnader 190831	Utfall Intäkter 190831	Avvikelse kostnader mot 2019 års budget	Avvikelse intäkter mot 2019 års budget	Nettoavvikelse 190831	Prognos 191231
Ansvar							
KOMMUNSTYRELSEN							
0101	Kommunfullmäktige	1 230	0	-255	0	-255	
0111	Revision	506	0	8	0	8	
0121	Valnämnd	277	-231	-97	123	26	
0131	Överförmyndare	1 297	0	487	0	487	
1010	Kommunstyrelsen	1 574	-1	105	1	106	
1101	Kommunchef	3 829	-292	949	-1 024	-75	
1102	Kommunikationschef	9 565	-569	620	84	704	
1103	Ekonomichef	26 114	-1 213	788	-296	492	
1104	Personalchef	4 562	-235	710	28	738	
1105	Område Upplevelse	1 412	0	102	0	102	
1106	Områdeschef Samhällsbyggn	49 499	-30 850	-8 547	8 168	-379	
	SUMMA:	99 865	-33 391	-5 129	7 083	1 954	520
SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN							
3010	Samhällsbyggnadsnämnden	175	0	40	0	40	
3101	Områdeschef Samhällsbyggn	5 051	-1 714	613	-537	76	
	SUMMA:	5 226	-1 714	653	-537	116	-1 200
KULTUR & FRITIDSNÄMNDEN							
4010	Kultur och Fritidsnämnden	162	0	10	0	10	
4101	Områdeschef Kultur och fritid	13 342	-3 396	-1 808	2 009	201	
	SUMMA:	13 504	-3 396	-1 799	2 009	210	0
BARN- & UTBILDNINGSNÄMNDEN							
6010	BoU-nämnden	452	0	-452	0	-452	
6101	Förvaltningschef	7 260	-4 491	-6 819	4 477	-2 342	
6111	Kansli	20 449	-8 216	8 425	-2 368	6 056	
6121	Förskola	24 763	-2 506	-7 050	2 220	-4 830	
6122	Förskola 2	13 847	-1 642	968	1 642	2 611	
6131	Grundskola	77 791	-12 454	-9 945	7 733	-2 212	
6141	Kulturskola	2 450	-808	-425	725	300	
6151	Gymnasiet	33 687	-716	3 340	-2 961	380	
	SUMMA:	180 699	-30 833	-11 957	11 468	-489	0
SOCIALNÄMNDEN							
701	Socialnämnden	557	-13	147	13	159	
711	Förvaltning	19 952	-4 602	57	416	472	650
712	IFO	45 226	-10 605	-17 266	8 135	-9 132	-11 350
713	FHO	45 618	-12 926	623	-40	582	1 110
714	ÄO	101 429	-31 513	-8 749	3 716	-5 033	-6 942
715	Integration	9 778	-9 748	-64	34	-30	0
	SUMMA:	222 562	-69 407	-25 253	12 273	-12 981	-16 532
TOTALT NÄMNDERNA:		521 856	-138 740	-43 485	32 295	-11 189	-17 212
FINANSEN							
8110	Finansen	-374 821	6	-1 489	-673	-2 162	
	SUMMA:	-374 821	6	-1 489	-673	-2 162	-4 349
TOTALT KOMMUNEN:		147 035	-138 734	-44 974	31 623	-13 351	-21 561

14.8 Investeringsredovisning, specifikation

Nämnd	Totalbelopp budget, tkr	Utfall augusti tkr	Återstår, tkr
KOMMUNSTYRELSEN			
Inventarier och möbler	400	153	247
Datainvestering	920	248	672
Digitala skolan	1 900	0	1 900
Digitalisering	610	106	504
Utrustning sport- och gymnastikhallar	200	3	197
Asfaltering/lappning av gator o trottoarer (se även synnerliga skäl)	1 240	963	277
Trafiksäkerhetsåtgärder "Rätt fart i staden"	-250	271	-521
Förnyelse av kostverksamhetens kök och matsalar	150	35	115
Centrumförnyelse/tillgänglighetsanpassning	365	72	293
PA-utrustning	200	104	96
Reservkraft	2 000	0	2 000
Ramp i Lyttersta och brygga i Högsjö	600	0	600
Parkbänkar i Läppe	60	19	41
Inköp del av Gillbergatorp1:44, Viala badet		50	-50
Busskur i Högsjö		26	-26
SUMMA KOMMUNSTYRELSEN	8 395	2 050	6 345
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN	185	6	179
SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN	320	0	320
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN			
Äppellunden, ny förskola	846	846	0
Övriga investeringar	504	51	453
SUMMA BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN	1 350	897	453
SOCIALNÄMNDEN	2 214	16	2 198
TOTALT NÄMNDERNA	12 464	2 969	9 495

Investeringar med synnerliga skäl

KF	Beslut	KF-beslutat totalbelopp, tkr	Utfall 2016-2018, tkr	Utfall 2019 (aug), tkr	Återstår, tkr
§ 24 den 18/4-16	Extra satsning asfaltering	4 000	2 560	602	838
§ 24 den 18/4-16	Åtgärda rasrisk Vingåkersån i tätorten	8 300	597	0	7 703
§ 24 den 18/4-16	Åtgärda infrastruktur rasrisk Vingåkersån	8 000	342	0	7 658
§ 24 den 18/4-16	Investering nya elevdatorer	2 595	1 836	802	-43
§ 24 den 18/4-16	Sluttäckning av deponin	6 500			6 500
§ 24 den 18/4-16	Bygga ny ÅVC	10 000			10 000
§ 24 den 18/4-16	Ärendehantering samhällsbyggnadsnämnden	170			170
§ 24 den 18/4-16	Utveckling av Brene industriområde	1 000			1 000
§ 24 den 18/4-16	Skatehallen 2016-2017, Magasinet	700	663	0	37
§ 18 den 13/3-17	Nytt ekonomisystem	2500	2 500	49	523
§ 69 den 26/6-17	Slottsskoleprojektet	12 800			12 800
§ 70 den 26/6-17	Slottsprojektet Säfstaholms slott	1 200	104	37	1 059
SUMMA		57 765	8 030	1 490	48 245

15 Redovisningsprinciper

Redovisningen har i huvudsak skett enligt god redovisningssed - i överensstämmelse med den nya redovisningslagen för kommuner. Från och med den 1 januari 2019 gäller den nya kommunala bokförings- och redovisningslagen, vilken tillämpas på årsredovisningen först för 2019.

Kommunen avviker från god redovisningssed när det gäller dokumentation av redovisningssystem. Enligt den kommunala redovisningslagen 2 kap 7§ ska varje kommun upprätta en beskrivning över bokföringssystemets organisation och uppbyggnad för att ge en överblick över systemet. Vingåkers kommun har inte någon sådan dokumentation. Målsättningen är att detta ska påbörjas så snart som möjligt.

Kommunen avviker också från god redovisningssed när det gäller komponentavskrivningar. Enligt Rådet för Kommunal redovisnings (RKR) rekommendation 11:4 ska komponentavskrivningar tillämpas från och med räkenskapsåret 2014.

Komponentavskrivningar har införts från och med 2018 på nya investeringar, då ett nytt anläggningsregister och ekonomisystem tillgodoser rekommendationen. När skillnaden i förbrukningen av en materiell anläggningstillgångs betydande komponenter förväntas vara väsentlig, ska tillgången delas upp och respektive komponent skrivas av separat. Avskrivningstiden skiljer sig mellan olika komponenter från 5-120 år. För varje investering görs en individuell prövning. Under 2019 beslutar kommunfullmäktige om en investeringspolicy för kommunen och kommunstyrelsen fastställer riktlinjer för investeringar. I bilaga till riktlinjerna finns rutin för komponentindelning.

Avskrivningar avseende fastigheter påbörjas året efter investeringarnas färdigställande. Enligt god redovisningssed bör avskrivningar påbörjas då en anläggning tas i bruk. Vad beträffar inventarier påbörjas avskrivningen samma år som anskaffandet. Detta med anledning av att en integrering av anläggningsregistret över inventarier har genomförts i ekonomisystemet. För fastigheter tillämpas avskrivningstider på 20, 25, 33, 50 och 100 år (slottet). Inventarier skrivs av på 5 (data och fordon) eller 10 år. Järnvägsinvesteringen skrivs av på 25 år.

Avsättning till deponi

Avsättning av medel för framtida kostnader avseende återställan och sluttäckning av deponi har skett i enlighet med av kommunfullmäktige fastställd plan, §85/2004 fram till och med 2013. En ny kostnadsberäkning under 2014 indikerade på att kostnaderna beräknades hamna på cirka 16,5 mkr. Sedan tidigare hade kommunen avsatt 12,5 mkr för sluttäckning av deponi varför resterande 4 mkr avsattes och kostnadsfördes i samband med bokslutet för 2014. Under 2015 visade det sig att kommunens miljötillstånd för deponin gör det möjligt för kommunen att ta emot täckmassor från externa företag. Detta genererar kommunen årliga intäkter som tillförs avsättningen. Detta medför att avsättningen per 190831 uppgår till 26,4 mkr. En ny kostnadsberäkning under 2019 indikerar att frågan på nytt behöver aktualiseras i kommunfullmäktige.

Andelar i Kommuninvest ekonomisk förening är upptagna i balansräkningen till anskaffningsvärde. Kommunen har sedan 2015 fullgjort sin medlemsinsats motsvarande 900 kronor per invånare.

Anläggningstillgångar upptas till anskaffningskostnaden minus eventuella investeringsbidrag, statsbidrag m m. I det nya anläggningsregistret från 2018 utgörs det ingående bokförda värdet från 2017, av ett nettovärde. Det innebär att ackumulerade avskrivningar särredovisas från och med 2018 års bokförda avskrivningar.

Förråd har värderats i enlighet med lägsta värdets princip, d v s till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet.

Hyror och avgifter för äldreomsorgen debiteras i förskott liksom övriga hyror. Avgiften för barnomsorgen debiteras för innevarande månad.

Korttidsinventarier, d v s inventarier som antas ha en livslängd om högst tre år eller har ett värde som understiger 20 tkr, har kostnadsförts direkt vid anskaffning.

Kommunens medfinansiering av Citybanan redovisas i balansräkningen under rubriken **Bidrag till statlig infrastruktur**. Den valda tiden för upplösning av bidrag som redovisas i balansräkningen får uppgå till högst 25 år och upplösningen ska påbörjas det år första utbetalningen av bidraget görs. Kommunen har betalat ut hela bidraget, varför upplösning har påbörjats och kostnadsförts med 411 tkr per år med start år 2013 då den första utbetalningen skedde. Kostnaden finns budgeterad.

Kostnadsräntor har periodiserats till den redovisningsperiod de tillhör.

Leverantörsfakturor inkomna efter rapportperiodens slut, men hänförliga till aktuell redovisningsperiod har skuldförts och belastat periodens redovisning.

Löner, semesterersättningar och övriga förmåner har redovisats enligt kontantmetoden.

Semesterlöneskuld inklusive sociala avgifter har inte periodiserats utifrån årsprognos. Semesterlöneskulden redovisas som en kortfristig skuld.

Den preliminära slutavräkningen avseende kommunalskatten för 2019 har periodiserats och påverkar periodens resultat. Prognosen från Sveriges Kommuner och Landsting (Cirkulär 19:35) har använts för periodisering av slutavräkning avseende kommunalskatt.

Sociala avgifter har bokförts i form av procentuella personalomkostnadspålägg i samband med löneredovisningen. Under 2019 uppgår detta pålägg till 39,2%.

Särskild löneskatt på avsättning till pensioner (24,26%) har periodiserats och belastar periodens resultat.

Utställda fakturor efter rapportperiodens slut, men hänförliga till aktuell redovisningsperiod har fordringsförts och tillgodoräknats periodens redovisning.

Ansvarsförbindelse för pensioner - under december 2018 beslutade kommunfullmäktige att lösa in delar av ansvarsförbindelsen. 31,9 mkr betalades in och reducerade ansvarsförbindelsen. Detta påverkade kommunens resultat med motsvarande jämförelsestörande kostnad år 2018. Synnerliga skäl användes vid balanskravsutredningen.

16 Ord och begrepp

Anläggningskapital

Bundet eget kapital i anläggningar. Utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder.

Anläggningstillgångar

Fast och lös egendom avsedda att stadigvarande innehas i verksamheten.

Avskrivningar

Planmässig värdenedsättning av anläggningstillgångar. Anskaffningskostnaden fördelas till en årlig kostnad enligt en fastställd avskrivningsplan.

Balansräkning

Visar kommunens samtliga tillgångar, skulder, avsättningar och eget kapital på balansdagen (190831).

Eget kapital

Skillnaden mellan totala tillgångar samt totala skulder och avsättningar. I det egna kapitalet återfinns även årets vinst eller förlust. Ju större eget kapital desto starkare ekonomi.

Extraordinära intäkter och kostnader

Kallas även rörelsefrämmande intäkter och kostnader och utgörs av sådana poster som inte kan betraktas som normala för verksamheten.

Intern ränta

Kalkylmässig kostnad för det kapital (bundet i anläggnings- och omsättningstillgångar) som utnyttjas inom en viss verksamhet. Under 2019 uppgår den interna räntan till 1,75 procent.

Kassaflödesanalys

Visar årets tillförda och använda medel samt förändring av likvida medel.

Kapitalkostnader

Samlad benämning för intern ränta och avskrivningar.

Kortfristiga skulder

Kortfristiga lån och skulder hänförliga till den löpande verksamheten. Förfaller till betalning inom en ettårsperiod.

Likviditet

Betalningsförmåga på kort sikt (ett år).

Nettoinvesteringar

Investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag etc.

Nettokostnader

Driftkostnader efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar. Finansieras med skattemedel.

Långfristiga skulder

Skulder som förfaller till betalning om en tidsperiod som är längre än ett år.

Nyckeltal

Används som återkommande jämförelsetal för att åskådliggöra utvecklingen av finansiell ställning och olika verksamheter.

Omsättningstillgångar

Tillgångar som inte är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav, såsom likvida medel, kortfristiga fordringar och förråd.

Periodisering

Fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder till vilka de hör.

Resultaträkning

Visar årets samtliga externa intäkter och kostnader samt hur det egna kapitalet förändrats under året.

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.

Soliditet

Andelen eget kapital i förhållande till de totala tillgångarna, d v s graden av egna finansierade tillgångar.